

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο πενταμελές τμήμα)  
της 10ης Ιουνίου 2009\*

Στην υπόθεση T-257/04,

**Δημοκρατία της Πολωνίας**, εκπροσωπούμενη αρχικώς από τον J. Pietras και ακολούθως από την E. Ośniecka-Tamecka και τους T. Nowakowski, M. Dowgielewicz και B. Majczyna, επικουρούμενους από τον M. Szpunar, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

**Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενης αρχικώς από την A. Stobiecka-Kuik, τους L. Visaggio και T. van Rijn και ακολούθως από τον M. van Rijn και τις E. Τσερέπα-Lacombe και A. Szmytkowska,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακύρωσης του άρθρου 3 και του άρθρου 4, παράγραφος 3, και παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 1972/2003

\* Γλώσσα διαδικασίας: η πολωνική.

της Επιτροπής, της 10ης Νοεμβρίου 2003, για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων όσον αφορά τις συναλλαγές γεωργικών προϊόντων λόγω της προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας (ΕΕ L 293, σ. 3), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 230/2004 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2004 (ΕΕ L 39, σ. 13), καθώς και με τον κανονισμό (ΕΚ) 735/2004 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2004 (ΕΕ L 114, σ. 13),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ  
(πρώτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Tiili (εισηγήτρια), πρόεδρο, F. Dehousse, I. Wiszniewska-Białicka, K. Jürimäe και S. Soldevila Fragoso, δικαστές,

γραμματέας: K. Rocheé, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 16ης Ιουνίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

### Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 10 Νοεμβρίου 2003 η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1972/2003 για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων όσον αφορά τις συναλλαγές γεωργικών προϊόντων λόγω της προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας (ΕΕ L 293, σ. 3).
  
- 2 Ο κανονισμός αυτός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, της Συνθήκης μεταξύ του Βασιλείου του Βελγίου, του Βασιλείου της Δανίας, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Ελληνικής Δημοκρατίας, του Βασιλείου της Ισπανίας, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλικής Δημοκρατίας, του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου, του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Πορτογαλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας, του Βασιλείου της Σουηδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας (κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), και της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας της Σλοβακικής Δημοκρατίας, για την προσχώρηση της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 236, σ. 17, στο εξής: Συνθήκη προσχώρησης), που υπογράφηκε στην Αθήνα στις 16 Απριλίου 2003 και κυρώθηκε από τη Δημοκρατία της Πολωνίας στις 23 Ιουλίου 2003, καθώς και βάσει του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής

Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 2003 L 2 36, σ. 33, στο εξής: Πράξη προσχώρησης), που προσαρτήθηκε στη Συνθήκη προσχώρησης.

- 3 Ο κανονισμός αυτός, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 230/2004 της Επιτροπής, της 10ης Φεβρουαρίου 2004 (ΕΕ L 39, σ. 13), και με τον κανονισμό (ΕΚ) 735/2004 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2004 (ΕΕ L 114, σ. 13), κατ' ουσίαν και όσον αφορά την υπό κρίση διαφορά, καθιερώνει, μεταξύ άλλων, ένα σύστημα φορολόγησης ορισμένων γεωργικών προϊόντων κατά παρέκκλιση, σε μεταβατικό στάδιο, από τους καταρχήν εφαρμοστέους κοινοτικούς κανόνες.
- 4 Συγκεκριμένα, το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«Καθεστώς αναστολής

1. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται κατά παρέκκλιση του παραρτήματος IV, [σημείο] 5, της Πράξης προσχώρησης, καθώς και των άρθρων 20 και 214 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα [...]

2. Τα προϊόντα που εμφανίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, τα οποία πριν από την 1η Μαΐου 2004 έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Κοινότητα των Δεκαπέντε ή σε ένα νέο κράτος μέλος και την 1η Μαΐου 2004 βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση ή υπάγονται σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα ή διαδικασίες που μνημονεύονται στο άρθρο 4, παράγραφος 15, στοιχείο β', και παράγραφος 16, στοιχεία β' έως ζ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92, [στο πλαίσιο] της διευρυμένης Κοινότητας ή βρίσκονται σε στάδιο μεταφοράς μετά την περάτωση των διαδικασιών εξαγωγής τους εντός της διευρυμένης Κοινότητας, βαρύνονται με τον εν γένει εφαρμοζόμενο εισαγωγικό δασμό κατά την ημερομηνία έναρξης της ελεύθερης κυκλοφορίας τους.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται σε προϊόντα που εξάγονται από την Κοινότητα των Δεκαπέντε εάν ο εισαγωγέας παράσχει αποδείξεις ότι δεν έχει ζητηθεί επιστροφή κατά την εξαγωγή για τα προϊόντα της χώρας εξαγωγής. Μετά από αίτηση του εισαγωγέα, ο εξαγωγέας ζητεί από την αρμόδια αρχή επικύρωση επί της διασάφησης εξαγωγής με την οποία βεβαιώνεται ότι δεν έχει ζητηθεί επιστροφή κατά την εξαγωγή για τα προϊόντα της χώρας εξαγωγής.

3. Τα προϊόντα που εμφανίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, τα οποία προέρχονται από τρίτες χώρες και βρίσκονται σε καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 16, στοιχείο δ', ή σε καθεστώς προσωρινής εισδοχής σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 16, στοιχείο ζ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 σε ένα νέο κράτος μέλος την 1η Μαΐου 2004 και τα οποία έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά την ημερομηνία αυτή ή μεταγενέστερα, βαρύνονται με τον εφαρμοζόμενο εισαγωγικό δασμό κατά την ημερομηνία έναρξης της ελεύθερης κυκλοφορίας προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες.»

5 Το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού προβλέπει τα εξής:

«Επιβαρύνσεις εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία

1. Με την επιφύλαξη του παραρτήματος IV, [σημείο] 4, της Πράξης προσχώρησης και εφόσον δεν εφαρμόζεται αυστηρότερη νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο, τα νέα κράτη μέλη επιβάλλουν επιβαρύνσεις στους κατόχους πλεονασμάτων, κατά την 1η Μαΐου 2004, προϊόντων σε ελεύθερη κυκλοφορία.

2. Προκειμένου να προσδιορισθεί το πλεόνασμα κάθε κατόχου, τα νέα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη ειδικότερα:

- α) το μέσο όρο των διαθέσιμων αποθεμάτων κατά τα προηγούμενα της προσχώρησης έτη
- β) τον τρόπο διεξαγωγής των εμπορικών συναλλαγών κατά τα προηγούμενα της προσχώρησης έτη
- γ) τις συνθήκες δημιουργίας των αποθεμάτων.

Η έννοια του πλεονάσματος αφορά προϊόντα που εισάγονται στα νέα κράτη μέλη ή προέρχονται από τα νέα κράτη μέλη. Η έννοια του πλεονάσματος αφορά επίσης προϊόντα που προορίζονται για την αγορά των νέων κρατών μελών.

[...]

3. Το ποσό της επιβάρυνσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 καθορίζεται σύμφωνα με τον εν γένει εφαρμοζόμενο εισαγωγικό δασμό κατά την 1η Μαΐου 2004. Τα έσοδα που προκύπτουν μέσω της επιβολής της επιβάρυνσης από τις εθνικές αρχές, πιστώνονται στον εθνικό προϋπολογισμό του νέου κράτους μέλους.

[...]

5. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται σε προϊόντα που υπάγονται στους ακόλουθους κωδικούς ΣΟ:

[...]

— όσον αφορά την Πολωνία:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(πλην του κωδικού 1702 30 10)], 1702 40 [(πλην του κωδικού 1702 40 10)], 1702 90 [(μόνο για τους κωδικούς 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 και 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[...]

6. Η Επιτροπή μπορεί να προσθέσει ή να απαλείψει προϊόντα από τον κατάλογο που εμφανίζεται στην παράγραφο 5.»

6. Επτά από τα προϊόντα που περιλαμβάνει ο κατάλογος του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, όπως έχει τροποποιηθεί, εισήχθησαν σε αυτόν βάσει του κανονισμού 735/2004, ήτοι τα προϊόντα που υπάγονται στους κωδικούς ΣΟ 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 και 2008 30 75. Ο κανονισμός 735/2004 τροποποίησε μόνον τον επίμαχο κατάλογο και όχι τη διατύπωση των λοιπών προσβαλλόμενων στην υπό κρίση προσφυγή διατάξεων του κανονισμού 1972/2003.

## Διαδικασία

- 7 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 28 Ιουνίου 2004, η Δημοκρατία της Πολωνίας άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 8 Εκτιμώντας ότι η υπό κρίση υπόθεση εγείρει ζήτημα ερμηνείας όμοιο με το επίμαχο στην υπόθεση C-273/04, Πολωνία κατά Συμβουλίου, που υποβλήθηκε στην κρίση του Δικαστηρίου, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος του Πρωτοδικείου, με διάταξη της 11ης Ιουλίου 2006, ανέστειλε τη διαδικασία στην υπό κρίση υπόθεση, σύμφωνα με τα άρθρα 54, τρίτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, καθώς και 77, στοιχείο α', και 78 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, μέχρι την έκδοση της απόφασης του Δικαστηρίου.
- 9 Με την απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2007, C-273/04, Πολωνία κατά Συμβουλίου (Συλλογή 2007, σ. I-8925), το Δικαστήριο αποφάσισε να απορρίψει την εν λόγω προσφυγή αφού προηγουμένως αποφάνθηκε επί της ουσίας της υπόθεσης, χωρίς να αποφανθεί επί της ένστασης απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο.
- 10 Δεδομένου ότι η σύνθεση των τμημάτων του Πρωτοδικείου μεταβλήθηκε, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πρώτο τμήμα, στο οποίο ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπό κρίση υπόθεση.
- 11 Με απόφαση της 8ης Ιανουαρίου 2008, το Πρωτοδικείο, ερμηνεύοντας την αίτηση της Δημοκρατίας της Πολωνίας να ανατεθεί η υπόθεση σε τμήμα μείζονος συνθέσεως ως αίτηση με την οποία ζητείται επικουρικός να ανατεθεί η υπόθεση σε πενταμελές τμήμα, ανέθεσε, κατόπιν πρότασης του πρώτου τμήματος, την υπόθεση στο πρώτο πενταμελές τμήμα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 51, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, κατά το οποίο η υπόθεση πρέπει να κριθεί από τμήμα που αποτελείται τουλάχιστον από πέντε δικαστές, όταν το ζητήσει κράτος μέλος ή κοινοτικό όργανο που είναι διάδικος.



- 12 Στις 11 Απριλίου 2008 το Πρωτοδικείο έθεσε ορισμένες γραπτές ερωτήσεις στην Επιτροπή, η οποία απάντησε εμπρόθεσμα.
- 13 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία.
- 14 Οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 16ης Ιουνίου 2008.
- 15 Η Δημοκρατία της Πολωνίας ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει τα άρθρα 3 και 4, παράγραφοι 3 και 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, όπως έχει τροποποιηθεί
  - να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.
- 16 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την προσφυγή στο σύνολό της

— να καταδικάσει τη Δημοκρατία της Πολωνίας στα δικαστικά έξοδα.

## Επί του παραδεκτού

### *Επιχειρήματα των διαδίκων*

- 17 Η Επιτροπή, χωρίς να προβάλλει τυπικώς ένσταση απαραδέκτου, υποστηρίζει, με το υπόμνημα αντίκρουσης, ότι η προσφυγή ασκήθηκε εκπρόθεσμα και, ως εκ τούτου, είναι απαράδεκτη.
- 18 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, προσφυγές κατά κανονισμού ασκούνται εντός προθεσμίας δύο μηνών από τη δημοσίευσή του. Συνεπώς, δεδομένου ότι ο κανονισμός 1972/2003 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 11 Νοεμβρίου 2003, η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά του κανονισμού αυτού εξέπνευσε τα μεσάνυχτα της 4ης Φεβρουαρίου 2004.
- 19 Η Επιτροπή τονίζει ότι η Πράξη προσχώρησης δεν προβλέπει κανένα κανόνα ο οποίος να επιτρέπει παρέκκλιση από την προθεσμία του άρθρου 230 ΕΚ. Κατά την άποψή της, ο καθορισμός διαφορετικής ημερομηνίας από εκείνη της δημοσίευσης του κανονισμού 1972/2003 για την έναρξη της προθεσμίας άσκησης προσφυγής εκ μέρους της Δημοκρατίας της Πολωνίας θα είχε ως αποτέλεσμα να οριστεί για τα νέα κράτη μέλη ημερομηνία παρέλευσης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής διαφορετική από την προβλεπόμενη για τα παλαιά κράτη μέλη.
- 20 Προς στήριξη της άποψής της, η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Απριλίου 2004, C-194/01, Επιτροπή κατά Αυστρίας (Συλλογή 2004, σ. I-4579). Όπως υποστηρίζει, με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο έκρινε ότι τα νέα κράτη μέλη δεν μπορούν, μετά την προσχώρησή τους, να ασκήσουν προσφυγή

ακύρωσης κατά κοινοτικής πράξης ενώ η προθεσμία άσκησης προσφυγής παρήλθε πριν από την ημερομηνία προσχώρησής τους (σκέψη 41). Επικαλείται επίσης την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 1982, 39/81, 43/81, 85/81 και 88/81, Χαλυβουργική και Ελληνική Χαλυβουργία κατά Επιτροπής (Συλλογή 1982, σ. 593, σκέψεις 9 έως 15), με την οποία, κατά την άποψή της, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι πράξεις που εκδόθηκαν μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής της Συνθήκης προσχώρησης και της ημερομηνίας κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ επιβάλλονται κατά νόμο στα νέα κράτη μέλη από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της εν λόγω συνθήκης.

- 21 Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι το επιχείρημα που η Δημοκρατία της Πολωνίας προέβαλε με το υπόμνημα αντικρούσεως, κατά το οποίο, ακόμη και αν η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά του κανονισμού 1972/2003 είχε παρέλθει, η προσφυγή θα ήταν παραδεκτή όσον αφορά τα προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004, αποτελεί νέο ισχυρισμό κατά την έννοια του άρθρου 48, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας και, ως εκ τούτου, είναι απαράδεκτο.
- 22 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υπενθυμίζει ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, της Συνθήκης προσχώρησης προβλέπει ότι τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν, πριν από την προσχώρηση, να θεσπίσουν τα μέτρα του άρθρου 41 της εν λόγω πράξης, τα οποία τίθενται σε ισχύ μόνον υπό την επιφύλαξη και από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της Συνθήκης προσχώρησης. Το τελευταίο αυτό στοιχείο διακρίνει τον κανονισμό 1972/2003 από τις λοιπές πράξεις που εκδίδουν τα όργανα των Κοινοτήτων πριν από την προσχώρηση, η δε φράση «κράτη μέλη», την οποία περιέχει ο εν λόγω κανονισμός, αφορά τόσο τα παλαιά όσο και τα νέα κράτη μέλη.
- 23 Προς τούτο, χωρίς να βάλλει κατά της προθεσμίας που τάσσει το άρθρο 230 ΕΚ για όλες τις πράξεις που εκδόθηκαν προ της προσχωρήσεως νέου κράτους μέλους, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι, στο μέτρο που ο κανονισμός 1972/2003 εκδόθηκε βάσει της Πράξης προσχώρησης και την αφορούσε ως κράτος μέλος, είχε το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή εντός δύο μηνών από την προσχώρησή της.
- 24 Η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει, συναφώς, ότι οι προαναφερθείσες στη σκέψη 20 αποφάσεις Χαλυβουργική και Ελληνική Χαλυβουργία κατά Επιτροπής και

Επιτροπή κατά Αυστρίας δεν αφορούν, αντιθέτως προς τον κανονισμό 1972/2003, νομικές πράξεις εκδοθείσες βάσει πράξης προσχώρησης.

- 25 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί, εξάλλου, ότι, εφόσον ο κανονισμός 1972/2003 απευθύνεται στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από 1ης Μαΐου 2004, πρέπει να δημοσιευθεί στις είκοσι επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το παράρτημα II, σκέψη 22, παράγραφος 1, της Πράξης προσχώρησης. Ως εκ τούτου, η διαδικασία δημοσίευσης του κανονισμού αυτού δεν περατώθηκε στις 11 Νοεμβρίου 2003, αλλά την 1η Μαΐου 2004, ημερομηνία κατά την οποία δημοσιεύθηκε ή άρχισε να δημοσιεύεται ο εν λόγω κανονισμός στις είκοσι επίσημες γλώσσες.
- 26 Όπως ισχυρίζεται η Δημοκρατία της Πολωνίας, η άποψη της επιβεβαιώνεται από τη νομολογία κατά την οποία, δεδομένου ότι οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις των κοινοτικών διατάξεων είναι εξίσου αυθεντικές, η ερμηνεία τους συνεπάγεται σύγκριση των γλωσσικών αποδόσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, 283/81, Cifit κ.λπ., Συλλογή 1982, σ. 3415, σκέψη 18). Συγκεκριμένα, στις 11 Νοεμβρίου 2003, ο κανονισμός 1972/2003 δεν είχε δημοσιευθεί στα πολωνικά και, συνεπώς, δεν ήταν δυνατή η ορθή ερμηνεία του.
- 27 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει επίσης ότι η 1η Μαΐου 2004 είναι η αφετηρία της προθεσμίας άσκησης προσφυγής για όλα τα κράτη μέλη και όχι μόνο για τα κράτη μέλη που είχαν ήδη προσχωρήσει, γεγονός που καθιστά αβάσιμα τα επιχειρήματα της Επιτροπής περί χωριστών ημερομηνιών παρέλευσης των προθεσμιών άσκησης προσφυγής.
- 28 Η Δημοκρατία της Πολωνίας τονίζει, επίσης, ότι η άποψη της Επιτροπής σημαίνει μικρότερη έννομη προστασία για τα νέα κράτη μέλη, τα οποία τίγονται ιδιαιτέρως από τον κανονισμό 1972/2003. Τα κράτη αυτά θα έπρεπε να μπορούν να προσβάλουν τον κανονισμό υπό τους ίδιους όρους με ένα κράτος μέλος, καθόσον ο κανονισμός απευθύνεται σε αυτά υπό την ιδιότητά τους ως κράτους μέλους.

- 29 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει, συγκεκριμένα, ότι δεν θα μπορούσε να ασκήσει προσφυγή κατά του κανονισμού 1972/2003 ως μη προνομιούχος διάδικος, κατά το άρθρο 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, πριν από την προσχώρηση, καθόσον, αφενός, ο επίμαχος κανονισμός αποτελεί πράξη γενικής ισχύος και όχι ατομική απόφαση κατά την έννοια της εν λόγω διάταξης και, αφετέρου, δεν την αφορά άμεσα και ατομικά κατά την έννοια της νομολογίας του Δικαστηρίου περί των προσφυγών που ασκούν οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-452/98, *Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2001, σ. I-8973, και της 10ης Απριλίου 2003, C-142/00 P, *Επιτροπή κατά Nederlandse Antillen*, Συλλογή 2003, σ. I-3483, σκέψη 69). Η Δημοκρατία της Πολωνίας εκτιμά, συγκεκριμένα, ότι μόνον οι πράξεις που εμποδίζουν τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης να ασκήσουν τα καθήκοντά τους με τον τρόπο που κρίνουν κατάλληλο μπορούν να θεωρηθούν ως πράξεις που τους αφορούν ατομικά (απόφαση του Πρωτοδικείου της 15ης Ιουνίου 1999, T-288/97, *Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. II-1871). Ο κανονισμός 1972/2003, πάντως, δεν περιόρισε τα σχετικά δικαιώματά της.
- 30 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει επίσης ότι το άρθρο 241 ΕΚ δεν αποτελεί αποτελεσματικό μέσο προσφυγής κατά του κανονισμού 1972/2003, καθόσον δεν συνιστά αυτοτελές δικαίωμα άσκησης προσφυγής και μπορεί να προβληθεί μόνον παρεμπιπτόντως στο πλαίσιο διαδικασίας στηριζόμενης σε άλλη νομική βάση. Επίσης, επισημαίνει ότι οι οικείες διατάξεις του κανονισμού 1972/2003 είναι τόσο συγκεκριμένες ώστε δεν μπορούν να λειτουργήσουν ως βάση για τη θέσπιση λεπτομερέστερων μέτρων εκτέλεσης, πράγμα που την εμποδίζει να επικαλεστεί τη μη δυνατότητα εφαρμογής τους κατά το άρθρο 241 ΕΚ. Εξάλλου, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, μετά την παρέλευση της προβλεπόμενης στο άρθρο 230 ΕΚ προθεσμίας, να προσβάλει το κύρος κοινοτικής πράξης ως αμυντικό μέσο στο πλαίσιο διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως των υποχρεώσεων της λόγω μη μεταφοράς της εν λόγω πράξης στην εσωτερική έννομη τάξη. Ως εκ τούτου, η άποψη της Επιτροπής στερεί από το οικείο κράτος μέλος το δικαίωμά του ασκήσεως προσφυγής κατά του κανονισμού 1972/2003.
- 31 Επικουρικώς, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η υπό κρίση προσφυγή, που ασκήθηκε στις 28 Ιουνίου 2004, είναι εν πάση περιπτώσει παραδεκτή όσον αφορά τα προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Απριλίου 2004, δεδομένου ότι έχει ασκήσει προσφυγή ακύρωσης κατά του κανονισμού 1972/2003 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 735/2004.

*Εκτίμηση του Πρωτοδικείου*

- 32 Κατά το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ, οι προσφυγές «ασκούνται εντός δύο μηνών [...] από τη δημοσίευση της πράξεως [...] ή, ελλείψει δημοσίευσεως [...], από την ημέρα κατά την οποία ο προσφεύγων έλαβε γνώση της πράξεως». Από το γράμμα της διάταξης αυτής προκύπτει ότι το κριτήριο για την ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων λαμβάνει γνώση της πράξης και από την οποία αρχίζει η προθεσμία άσκησης προσφυγής έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με τη δημοσίευση ή την κοινοποίηση της πράξης (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Μαρτίου 1998, C-122/95, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1998, σ. I-973, σκέψη 35).
- 33 Σημειωτέον επίσης ότι η αυστηρή εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων όσον αφορά τις δικονομικές προθεσμίες ανταποκρίνεται στην επιταγή περί ασφάλειας δικαίου και στην ανάγκη αποτροπής δυσμενών διακρίσεων ή αυθαίρετων συμπεριφορών κατά την απονομή δικαιοσύνης (διάταξη του Δικαστηρίου της 5ης Φεβρουαρίου 1992, C-59/91, Γαλλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-525, σκέψη 8, απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 1994, C-137/92 P, Επιτροπή κατά BASF κ.λπ., Συλλογή 1994, σ. I-2555, σκέψη 40, διατάξεις του Δικαστηρίου της 7ης Μαΐου 1998, C-239/97, Ιρλανδία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-2655, σκέψη 7, και της 17ης Μαΐου 2002, C-406/01, Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-4561, σκέψη 20). Επίσης, η αυστηρή τήρηση των δικονομικών προθεσμιών ανταποκρίνεται στις επιταγές της ορθής απονομής της δικαιοσύνης και της οικονομίας της διαδικασίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 1999, C-310/97 P, Επιτροπή κατά AssiDomän Kraft Products κ.λπ., Συλλογή 1999, σ. I-5363, σκέψη 61). Τέλος, ο εκπρόθεσμος χαρακτήρας μιας προσφυγής αποτελεί εξαίρεση δημοσίας τάξεως η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Ιουνίου 1980, 108/79, Belfiore κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 233, σκέψη 3).
- 34 Εν προκειμένω, ο κανονισμός 1972/2003 δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 11 Νοεμβρίου 2003. Συνεπώς, η προθεσμία άσκησης προσφυγής πρέπει να υπολογισθεί από της ημερομηνίας αυτής.
- 35 Κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, στοιχείο α', του Κανονισμού Διαδικασίας, «όταν αφετηρία προθεσμίας προσδιοριζόμενης σε ημέρες, εβδομάδες, μήνες ή έτη αποτελεί ο χρόνος επελεύσεως ενός γεγονότος ή διενέργειας μιας πράξεως, η ημέρα κατά την οποία λαμβάνει χώρα το γεγονός ή διενεργείται η πράξη δεν υπολογίζεται στην

προθεσμία». Επιπλέον, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 102, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά πράξης οργάνου αρχίζει να τρέχει από τη δημοσίευση της πράξης, η προθεσμία αυτή υπολογίζεται, κατά την έννοια του άρθρου 101, παράγραφος 1, στοιχείο α', από το τέλος της δεκάτης τετάρτης ημέρας από τη δημοσίευση της πράξης στην Επίσημη Εφημερίδα. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω, η δίμηνη προθεσμία άσκησης προσφυγής άρχισε να τρέχει από τα μεσάνυχτα της 25ης Νοεμβρίου 2003.

- 36 Εξάλλου, το άρθρο 101, παράγραφος 1, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι μια υπολογιζόμενη σε μήνες προθεσμία λήγει με την παρέλευση της ημέρας του τελευταίου μήνα η οποία φέρει την ίδια ημερομηνία με την ημέρα κατά την οποία συντελέστηκε το γεγονός ή διενεργήθηκε η πράξη που αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας. Η επίμαχη, εν προκειμένω, προθεσμία άσκησης προσφυγής παρήλθε, συνεπώς, τα μεσάνυχτα της 25ης Ιανουαρίου 2004.
- 37 Ωστόσο, λαμβανομένης υπόψη της παρέκτασης των δικονομικών προθεσμιών λόγω απόστασης κατά δέκα ημέρες κατ' αποκοπή, σύμφωνα με το άρθρο 102, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, η συνολική προθεσμία άσκησης προσφυγής κατά του κανονισμού 1972/2003 παρήλθε τα μεσάνυχτα της 4ης Φεβρουαρίου 2004.
- 38 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υπέβαλε την υπό κρίση προσφυγή στις 28 Ιουνίου 2004. Επομένως, όσον αφορά τον κανονισμό 1972/2003, η προσφυγή ασκήθηκε εκπρόθεσμα.
- 39 Κανένα από τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας δεν μπορεί να θίξει τη διαπίστωση αυτή.
- 40 Όσον αφορά, πρώτον, το επιχείρημα που η Δημοκρατία της Πολωνίας αντλεί από την ελλιπή δημοσίευση του κανονισμού 1972/2003 λόγω της μη δημοσίευσής του στις είκοσι επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνεται ότι το άρθρο 4 του κανονισμού 1 του Συμβουλίου, της 15ης Απριλίου 1958, περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 01/001,

σ. 14), όπως έχει τροποποιηθεί, προβλέπει, ως είχε στις 11 Νοεμβρίου 2003, ότι «[ο]ι κανονισμοί και τα άλλα κείμενα γενικής ισχύος συντάσσονται στις ένδεκα επίσημες γλώσσες».

41 Πράγματι, δεδομένου ότι το άρθρο 1 της Συνθήκης προσχώρησης προβλέπει ότι οι διατάξεις της Πράξης προσχώρησης αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εν λόγω συνθήκης, οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ την ίδια ημερομηνία με τη Συνθήκη προσχώρησης. Συνεπώς, οι τροποποιήσεις που επήλθαν στο γλωσσικό καθεστώς, οι οποίες προβλέπονται στο παράρτημα II, κεφάλαιο 22, παράγραφος 1, της Πράξης προσχώρησης και περιλαμβάνουν τις γλώσσες των νέων κρατών μελών στις γλώσσες εργασίας των οργάνων, ισχύουν από 1ης Μαΐου 2004.

42 Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν ήταν υποχρεωμένη να δημοσιεύσει τον κανονισμό 1972/2003 στα πολωνικά στις 11 Νοεμβρίου 2003 και ο κανονισμός αυτός μπορούσε να ερμηνευθεί βάσει των δημοσιευμένων κατά την ημερομηνία αυτή γλωσσικών κειμένων.

43 Όσον αφορά, δεύτερον, το επιχείρημα που αντλείται από την έναρξη ισχύος του κανονισμού 1972/2003 υπό την επιφύλαξη και κατά την ημερομηνία από την οποία άρχισε να ισχύει η Συνθήκη προσχώρησης, ήτοι από 1ης Μαΐου 2004, το χρονικό σημείο από το οποίο μια πράξη μπορεί να προσβληθεί, το οποίο συνδέεται με την τήρηση όλων των απαιτούμενων διατυπώσεων δημοσιότητας και αποτελεί την αφετηρία της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, δεν πρέπει να συγχέεται με το χρονικό σημείο κατά το οποίο η οικεία πράξη αρχίζει να ισχύει, το οποίο ενδέχεται να καθυστερήσει (βλ., υπό την έννοια αυτή, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Poiares Maduro στην απόφαση Πολωνία κατά Συμβουλίου, σκέψη 9 ανωτέρω, Συλλογή 2007, σ. I-8929, I-8962, σημείο 23).

44 Το άρθρο 230, πέμπτο εδάφιο, ΕΚ δεν προβλέπει ως αφετηρία της προθεσμίας άσκησης προσφυγής την ημερομηνία έναρξης ισχύος της πράξης. Εφόσον, όπως υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, ο κανονισμός 1972/2003 διακρίνεται από το υπόλοιπο κοινοτικό κεκτημένο, όσον αφορά το χρονικό σημείο εφαρμογής του και τον κύκλο των κρατών στα οποία απευθύνεται, η προθεσμία άσκησης προσφυγής είναι δυνατό να αρχίζει να τρέχει από τη δημοσίευσή του επίμαχου κανονισμού.



- 45 Τρίτον, είναι επίσης απορριπτέο το επιχείρημα ότι ο κανονισμός 1972/2003 απευθύνθηκε σε όλα τα κράτη μέλη, περιλαμβανομένης της Δημοκρατίας της Πολωνίας, οπότε το κράτος αυτό πρέπει να έχει τη δυνατότητα να τον προσβάλει υπό την ιδιότητά του αυτή.
- 46 Συγκεκριμένα, πρώτον, η Πράξη προσχώρησης προβλέπει ειδικώς τη δυνατότητα των κοινοτικών οργάνων να θεσπίζουν ορισμένα μέτρα μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής της Πράξης προσχώρησης και της ημερομηνίας προσχώρησης των νέων κρατών μελών, χωρίς ωστόσο να προβλέπει προσωρινές παρεκκλίσεις από το σύστημα ελέγχου της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων.
- 47 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, στο μέτρο που οι κοινοτικοί κανονισμοί αφορούν τις δικονομικές προθεσμίες, χρήζουν αυστηρής εφαρμογής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιανουαρίου 1987, 152/85, Misset κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 223, σκέψη 11) και ότι χωρεί παρέκκλιση μόνον υπό εντελώς εξαιρετικές περιστάσεις τυχηρού ή ανωτέρας βίας (διάταξη του Δικαστηρίου της 19ης Φεβρουαρίου 2004, C-369/03 P, Forum des migrants κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-1981, σκέψη 16). Η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν εξηγεί σε ποιο βαθμό οι προκείμενες περιστάσεις είναι εντελώς εξαιρετικές ως προς αυτή και επιτάσσουν παρέκκλιση από την αρχή της αυστηρής εφαρμογής των δικονομικών προθεσμιών, παραβιάζοντας με τον τρόπο αυτόν την αρχή της ασφάλειας δικαίου.
- 48 Τρίτον, αν το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το κράτος αυτό πίστευε ότι, για να ασκήσει την προσφυγή του, έπρεπε να αναμείνει μέχρις ότου αποκτήσει την ιδιότητα του κράτους μέλους, τονίζεται ότι η προθεσμία άσκησης προσφυγής του άρθρου 230 είναι γενικής ισχύος. Η ιδιότητα του κράτους μέλους δεν ήταν αναγκαία όσον αφορά τη Δημοκρατία της Πολωνίας. Η προθεσμία αυτή ισχύει για τη Δημοκρατία της Πολωνίας, εν πάση περιπτώσει, λόγω της ιδιότητάς της του νομικού προσώπου.
- 49 Όσον αφορά, τέλος, το επιχείρημα που αντλείται από το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, επισημαίνεται, καταρχάς, ότι το δικαίωμα αυτό ουδόλως

θίγεται από την αυστηρή εφαρμογή των κοινοτικών ρυθμίσεων περί οικονομικών προθεσμιών, η οποία ανταποκρίνεται, μεταξύ άλλων, στην επιταγή ασφάλειας δικαίου (διάταξη Γερμανία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, σκέψη 33 ανωτέρω, σκέψη 20).

- 50 Εξάλλου, ναι μεν οι προϋποθέσεις άσκησης προσφυγής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή πρέπει να ερμηνεύονται υπό το πρίσμα της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, πλην όμως η ερμηνεία αυτή δεν είναι δυνατό να καταλήξει στο να μη λαμβάνεται υπόψη μια ρητώς προβλεπόμενη από τη Συνθήκη προϋπόθεση, χωρίς να υπάρξει υπέρβαση των αρμοδιοτήτων που αναγνωρίζει στα κοινοτικά δικαστήρια (απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Ιουλίου 2002, C-50/00 P, *Unión de Pequeños Agricultores* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. I-6677, σκέψη 44 βλ. επίσης, κατ' αναλογία, διάταξη του Δικαστηρίου της 28ης Μαρτίου 2003, C-75/02 P, *Diputación Foral de Álava* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2003, σ. I-2903, σκέψη 34).
- 51 Τέλος, μολονότι είναι γεγονός ότι τα κοινοτικά όργανα έχουν αναγνωρίσει, μέσω της ερμηνείας του άρθρου 230, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο, ΕΚ, έννομο συμφέρον προσβολής των προβλεπόμενων στο άρθρο 230, πρώτο εδάφιο, ΕΚ πράξεων σε πολίτες που δεν μπορούσαν να ασκήσουν κανένα αποτελεσματικό ένδικο βοήθημα κατά των εν λόγω πράξεων (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 23ης Απριλίου 1986, 294/83, *Les Verts*, Συλλογή 1986, σ. 1339, σκέψη 23 της 7ης Ιουλίου 1992, C-295/90, *Κοινοβούλιο* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-4193, και της 16ης Ιουλίου 1992, C-65/90, *Κοινοβούλιο* κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-4593), εντούτοις το γεγονός ότι η προθεσμία άσκησης προσφυγής άρχισε να τρέχει από τη δημοσίευση του κανονισμού 1972/2003 δεν εμπόδιζε τη Δημοκρατία της Πολωνίας να προσφύγει ενώπιον του Πρωτοδικείου προκειμένου να ελέγξει τη νομιμότητα του εν λόγω κανονισμού. Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της, μπορούσε να ασκήσει προσφυγή κατά της πράξης αυτής δυνάμει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.
- 52 Συγκεκριμένα, ναι μεν τα τρίτα κράτη, περιλαμβανομένων των νέων κρατών μελών πριν από την προσχώρηση, δεν μπορούν να αξιώσουν, από οικονομική άποψη, την ίδια μεταχείριση με αυτήν που το κοινοτικό σύστημα επιφυλάσσει στα κράτη μέλη, πλην όμως έχουν το δικαίωμα να είναι διάδικοι, όπως αυτό αναγνωρίζεται από το εν λόγω σύστημα στα νομικά πρόσωπα (βλ., υπό την έννοια αυτή, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα *Roigares Maduro* στην απόφαση *Πολωνία* κατά Συμβουλίου, σκέψη 43 ανωτέρω, σκέψη 40).
- 53 Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από τη νομολογία περί εννόμου συμφέροντος των διακρατικών φορέων κατά την οποία σκοπός του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ είναι

η παροχή αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας σε όλα τα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, τα οποία αφορούν άμεσα και ατομικά οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων. Συνεπώς, έννομο συμφέρον πρέπει να αναγνωρίζεται δυνάμει αυτού και μόνον του σκοπού και να έχουν δυνατότητα άσκησης προσφυγής ακύρωσης όλοι όσοι πληρούν τις προβλεπόμενες αντικειμενικές προϋποθέσεις, δηλαδή όσοι έχουν την απαιτούμενη νομική προσωπικότητα και όσοι η προσβαλλόμενη πράξη τους αφορά ατομικά και άμεσα. Η λύση αυτή επιβάλλεται, επίσης, στην περίπτωση που η προσφεύγουσα είναι δημόσια αρχή που πληροί αυτά τα κριτήρια απόφαση Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia κατά Επιτροπής, σκέψη 29 ανωτέρω, σκέψη 41 βλ., επίσης, προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Roïares Maduro στην απόφαση Πολωνία κατά Συμβουλίου, σκέψη 43 ανωτέρω, σκέψη 41), πράγμα που ίσχυε στην περίπτωση των νέων κρατών μελών πριν από την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

54 Εν προκειμένω, ο κανονισμός 1972/2003 αποτελεί, βεβαίως, πράξη γενικής ισχύος και όχι απόφαση κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ. Ωστόσο, το γενικό περιεχόμενο μιας πράξης δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να αφορά άμεσα και ατομικά ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα (απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Μαΐου 1994, C-309/89, Codorníu κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-1853, σκέψη 19, και απόφαση Nederlandse Antillen κατά Συμβουλίου, σκέψη 29 ανωτέρω, σκέψη 55).

55 Κατά πάγια νομολογία, πράξη γενικής ισχύος όπως είναι ο κανονισμός, μπορεί να αφορά ατομικώς φυσικά ή νομικά πρόσωπα μόνον εφόσον τα θίγει λόγω ορισμένων ξεχωριστών ιδιοτήτων ή πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει έναντι οποιουδήποτε άλλου προσώπου και εκ του λόγου αυτού τα εξατομικεύει κατά τρόπον ανάλογο προς αυτόν του αποδέκτη της πράξης κατά την έννοια του άρθρου 249 ΕΚ (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Νοεμβρίου 2001, C-451/98, Antillean Rice Mills κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-8949, σκέψη 49, απόφαση Unión de Requeños Agricultores κατά Συμβουλίου, σκέψη 50 ανωτέρω, σκέψη 36, και απόφαση Επιτροπή κατά Nederlandse Antillen, σκέψη 29 ανωτέρω, σκέψη 65).

56 Τονίζεται, συναφώς, ότι μια κοινοτική πράξη αφορά άμεσα και ατομικά ένα διακρατικό φορέα όταν τον εμποδίζει ευθέως να ασκήσει τις αρμοδιότητές του όπως αυτός τις εννοεί (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Απριλίου 1998, T-214/95, Vlaams Gewest κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-717, σκέψη 29, και απόφαση Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia κατά Επιτροπής, σκέψη 29 ανωτέρω, σκέψη 31).

- 57 Το ίδιο ισχύει και για τα νέα κράτη μέλη πριν από την προσχώρησή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση όσον αφορά τις κοινοτικές πράξεις που εκδόθηκαν μετά την εκ μέρους τους υπογραφή της Συνθήκης προσχώρησης.
- 58 Διαπιστώνεται ότι οι διατάξεις του κανονισμού 1972/2003 επιβάλλουν διαφορετικές υποχρεώσεις στη Δημοκρατία της Πολωνίας, οι οποίες με τον τρόπο αυτόν επηρεάζουν άμεσα την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.
- 59 Συγκεκριμένα, η Δημοκρατία της Πολωνίας οφείλει, μεταξύ άλλων, κατά το άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003, να προβεί αμελλητί την 1η Μαΐου 2004 σε καταγραφή των διαθέσιμων αποθεμάτων ορισμένων γεωργικών προϊόντων και να επιβάλει στους κατόχους πλεοναζόντων αποθεμάτων προϊόντων που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία επιβάρυνση ίση με το ποσό του εισαγωγικού δεσμού που ισχύει *erga omnes* κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία.
- 60 Επιπλέον, το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 υποχρεώνει τη Δημοκρατία της Πολωνίας να επιβάλει στα αριθμούμενα στο άρθρο 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού αυτού προϊόντα που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία πριν από την 1η Μαΐου 2004 στο έδαφός της και που, από 1ης Μαΐου 2004, τελούν υπό προσωρινή εναπόθεση ή εμπίπτουν σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα ή διαδικασίες του άρθρου 4, παράγραφοι 15, στοιχείο β', και 16, στοιχεία β' και ζ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ 1996, L 97, σ. 38), εντός της διευρυμένης Κοινότητας, ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της διευρυμένης Κοινότητας αφού τηρήθηκαν οι διατυπώσεις εξαγωγής, επιβάρυνση ίση με τον εισαγωγικό δασμό που ισχύει *erga omnes* κατά την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία.
- 61 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι ο κανονισμός 1972/2003 αφορούσε τη Δημοκρατία της Πολωνίας άμεσα και ατομικά πριν αποκτήσει την ιδιότητα του κράτους μέλους, οπότε μπορούσε να ασκήσει προσφυγή ακύρωσης κατά του εν λόγω κανονισμού δυνάμει του άρθρου 230, τέταρτο εδάφιο, ΕΚ.

- 62 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι η αυστηρή εφαρμογή των προθεσμιών άσκησης προσφυγής από την ημερομηνία δημοσίευσης του κανονισμού 1972/2003 δεν εμπόδιζε, εν προκειμένω, τη Δημοκρατία της Πολωνίας να επικαλεστεί τα δικαιώματά της και να τύχει αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.
- 63 Κατόπιν των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι, όσον αφορά τον κανονισμό 1972/2003, η υπό κρίση προσφυγή είναι εκπρόθεσμη και, συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 64 Ως εκ τούτου, πρέπει να αναλυθεί το επιχείρημα που προβάλλει επικουρικώς η Δημοκρατία της Πολωνίας, σύμφωνα με το οποίο η υπό κρίση προσφυγή, που ασκήθηκε στις 28 Ιουνίου 2004, είναι, εν πάση περιπτώσει, παραδεκτή όσον αφορά τα προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 21 Απριλίου 2004.
- 65 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι, στην περίπτωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας, ο κανονισμός 735/2004 προσέθεσε, μεταξύ άλλων, στον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται στα προβλεπόμενα από τον κανονισμό 1972/2003 μέτρα επτά προϊόντα τα οποία δεν αποτέλεσαν αντικείμενο παρόμοιων μέτρων στο παρελθόν (βλ. ανωτέρω σκέψη 6).
- 66 Η υπό κρίση προσφυγή ασκήθηκε από τη Δημοκρατία της Πολωνίας κατά του κανονισμού 1972/2003, όπως τροποποιήθηκε, μεταξύ άλλων, από τον κανονισμό 735/2004. Συνεπώς, η Δημοκρατία της Πολωνίας αμφισβήτησε, με την υποβολή του δικογράφου της προσφυγής, ότι τα επτά προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004 εμπίπτουν στα ίδια μέτρα με εκείνα που αρχικώς προέβλεπε ο κανονισμός 1972/2003 για άλλα προϊόντα.
- 67 Επομένως, δεν μπορεί να γίνει δεκτή η άποψη της Επιτροπής ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας, προβάλλοντας το επικουρικό επιχείρημά της με το υπόμνημα απαντήσεως,

προέβαλε νέο ισχυρισμό κατά τη διάρκεια της δίκης, πράγμα που απαγορεύεται από το άρθρο 48, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας.

- 68 Μολονότι το δικονομικής φύσης επιχείρημα που μόλις απορρίφθηκε είναι το μοναδικό που προέβαλε η Επιτροπή κατά του παραδεκτού της προσφυγής, όσον αφορά την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων στα προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004, πρέπει πάντως να εξεταστεί το ζήτημα του παραδεκτού από ουσιαστικής πλευράς, στο μέτρο που, όπως τονίστηκε με τη σκέψη 33, ο εκπρόθεσμος χαρακτήρας μιας προσφυγής αποτελεί ένσταση δημοσίας τάξεως η οποία πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αυτεπαγγέλτως.
- 69 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν, δεδομένου ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν βάλλει κατά καθαυτής της προσθήκης, στην περίπτωση της, επτά προϊόντων στον κατάλογο των προϊόντων που υπόκεινται στα προβλεπόμενα από τον κανονισμό 1972/2003 μέτρα, αλλά κατά της νομιμότητας των μέτρων αυτών, η υπό κρίση προσφυγή δεν πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη όσον αφορά τα προϊόντα που προσέθεσε ο κανονισμός 735/2004, καθόσον, με τον οικείο λόγο της προσφυγής, η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν αμφισβητεί στην πραγματικότητα τη νομιμότητα των τροποποιήσεων που επέφερε ο εν λόγω κανονισμός, αλλά τη νομιμότητα των μέτρων που αρχικώς προέβλεπε ο κανονισμός 1972/2003 για άλλα προϊόντα, κατά παράκαμψη της σχετικής προθεσμίας παραγραφής.
- 70 Επισημαίνεται, συναφώς, ότι, μολονότι ο οριστικός χαρακτήρας της πράξης που δεν προσβλήθηκε εμπρόθεσμα δεν αφορά μόνον την ίδια την πράξη, αλλά και κάθε μεταγενέστερη πράξη η οποία θα είχε απλώς επιβεβαιωτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι η λύση αυτή, που δικαιολογείται από την απαίτηση νομικής σταθερότητας, ισχύει τόσο για τις ατομικές όσο και για τις κανονιστικές πράξεις, όπως είναι ο κανονισμός, όταν τροποποιείται διάταξη κανονισμού, αναβιώνει η δυνατότητα άσκησης προσφυγής τόσο κατά της ως άνω διάταξης, όσο και καθ' όλων εκείνων οι οποίες, έστω και αν δεν έχουν τροποποιηθεί, αποτελούν από κοινού ένα σύνολο (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 2007, C-299/05, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-8695, σκέψεις 29 και 30).
- 71 Μια κοινοτική πράξη βάσει της οποίας προστέθηκαν προϊόντα σε κατάλογο δεν μπορεί παρά να αποτελεί ένα σύνολο με τις διατάξεις άλλης κοινοτικής πράξης που

προβλέπουν τα μέτρα στα οποία υπόκεινται τα προϊόντα του καταλόγου αυτού, καθόσον, άλλως, η πράξη βάσει της οποίας προστέθηκαν στον κατάλογο τα προϊόντα δεν θα είχε κανένα νομικό αποτέλεσμα.

- 72 Πρέπει, εξάλλου, να τονιστεί ότι ένα πρόσωπο, νομιμοποιούμενο να ασκήσει προσφυγή κατά κοινοτικής πράξης βάσει της οποίας τα προϊόντα ενός καταλόγου υπόκεινται σε ορισμένα μέτρα, δεν την ασκεί εμπρόθεσμα, δεν χάνει για τον λόγο αυτόν το δικαίωμά του να επικαλεστεί, στο πλαίσιο προσφυγής κατά άλλης πράξης βάσει της οποίας προστέθηκαν προϊόντα στον εν λόγω κατάλογο, τη νομιμότητα των μέτρων στα οποία εμπίπτουν τα επιπλέον αυτά προϊόντα. Συγκεκριμένα, τα εν λόγω μέτρα αποτελούν, όσον αφορά τα προϊόντα που προστέθηκαν στον οικείο κατάλογο με τη δεύτερη εκδοθείσα πράξη, νέα μέτρα. Η δεύτερη εκδοθείσα πράξη δεν μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ως αμιγώς επιβεβαιωτική πράξη όσον αφορά τα εν λόγω μέτρα.
- 73 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι η υπό κρίση προσφυγή είναι παραδεκτή καθόσον μπορεί να ερμηνευθεί ως αίτηση περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004, στο μέτρο που ο κανονισμός αυτός προβλέπει, στην περίπτωση της Δημοκρατίας της Πολωνίας, την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στα ίδια μέτρα με εκείνα που αρχικώς εισήγαγε ο κανονισμός 1972/2003 για άλλα προϊόντα (στο εξής: επίδικα μέτρα), τα οποία η Δημοκρατία της Πολωνίας θεωρεί παράνομα όσον αφορά τα επτά αυτά επιπλέον προϊόντα. Οι ισχυρισμοί και τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας κατά των βαλλόμενων διατάξεων του κανονισμού 1972/2003 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια αυτή.

### **Επί της ουσίας**

- 74 Κατ' ουσίαν, η υπό κρίση προσφυγή περιλαμβάνει τέσσερα σκέλη.
- 75 Με το πρώτο σκέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει πέντε λόγους προς στήριξη της αιτήσεώς της περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 για τον λόγο ότι ο κανονισμός αυτός προβλέπει, στην περίπτωσης της, την υπαγωγή επτά επιπλέον

προϊόντων στα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003, τα οποία θεωρεί παράνομα όσον αφορά τα οικεία προϊόντα. Ο πρώτος λόγος ακύρωσης αντλείται από παραβίαση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων. Ο δεύτερος από αναρμοδιότητα της Επιτροπής να εκδώσει τα εν λόγω μέτρα και από παράβαση των άρθρων 22 και 41 της Πράξης προσχώρησης. Ο τρίτος από παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. Ο τέταρτος από ελλιπή ή ανεπαρκή αιτιολογία. Τέλος, ο πέμπτος λόγος ακύρωσης αντλείται από παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

76 Με το δεύτερο σκέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει δύο λόγους προς στήριξη της αιτήσεώς της περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 για τον λόγο ότι ο κανονισμός αυτός προβλέπει, στην περίπτωση της, την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο μέτρο του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003, το οποίο θεωρεί παράνομο όσον αφορά τα οικεία προϊόντα. Ο πρώτος λόγος ακύρωσης αντλείται από παράβαση του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας. Ο δεύτερος από παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας.

77 Με το τρίτο σκέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει ένα μόνο λόγο ακύρωσης προς στήριξη της αιτήσεώς της περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 για τον λόγο ότι ο κανονισμός αυτός προσέθεσε, στην περίπτωση της, επτά προϊόντα στον κατάλογο του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, ο οποίος, κατά την άποψή της, τροποποιήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης και της αρχής της αναλογικότητας.

78 Τέλος, με το τέταρτο σκέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει ένα μόνο λόγο προς στήριξη της αιτήσεώς της περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 για τον λόγο ότι ο κανονισμός αυτός προβλέπει, στην περίπτωση της, την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο σύνολο των επίδικων μέτρων, τα οποία θεωρεί παράνομα όσον αφορά τα οικεία προϊόντα. Ο μοναδικός αυτός λόγος ακύρωσης αντλείται από υπέρβαση εξουσίας.



- 79 Πρέπει να εξεταστούν, καταρχάς, οι λόγοι ακύρωσης τους οποίους προβάλλει η Δημοκρατία της Πολωνίας με το δεύτερο σκέλος της προσφυγής και, ακολούθως, εκείνοι που προβάλλει με το τρίτο, το πρώτο και το τέταρτο σκέλος της προσφυγής.

*Επί του δευτέρου σκέλους της προσφυγής, με το οποίο ζητείται η ακύρωση του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο μέτρο του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003*

- 80 Από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1972/2003 προκύπτει ότι επιβάλλεται η θέσπιση μεταβατικών μέτρων προκειμένου να αποτραπεί ο κίνδυνος εκτροπής της κατευθύνσεως του εμπορίου που θα μπορούσε να θίξει την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών, ως συνέπεια της προσχώρησης δέκα νέων κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1η Μαΐου 2004. Η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προβλέπει επίσης ότι οι εκτροπές αυτές που μπορούν να διαταράξουν την οργάνωση της αγοράς αφορούν συχνά προϊόντα τα οποία μετακινούνται πλασματικά ενόψει της διεύρυνσης, ενώ δεν αποτελούν μέρος των κανονικών αποθεμάτων του οικείου κράτους, αλλά και ότι τα πλεονάζοντα αποθέματα μπορούν επίσης να προέρχονται από την εθνική παραγωγή. Τέλος, διευκρινίζεται ότι, για τους ως άνω λόγους, στα πλεονάζοντα αποθέματα που βρίσκονται στα νέα κράτη μέλη πρέπει να επιβάλλονται επιβαρύνσεις αποτρεπτικού χαρακτήρα.
- 81 Το άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003 θεσπίζει αυτές τις επιβαρύνσεις. Συγκεκριμένα, από τη διατύπωση της παραγράφου 1 σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού προκύπτει ότι, εφόσον το παράρτημα IV, σημείο 4, της Πράξης προσχώρησης δεν ορίζει άλλως και καμία άλλη αυστηρότερη νομοθεσία δεν έχει εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, τα νέα κράτη μέλη επιβάλλουν επιβαρύνσεις στους κατόχους πλεονάζοντων αποθεμάτων προϊόντων τα οποία βρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία την 1η Μαΐου 2004 και αποτελούνται ιδίως από εισαγόμενα στα νέα κράτη μέλη προϊόντα, καθώς και από προερχόμενα από τα κράτη αυτά προϊόντα των οποίων η ποσότητα υπερβαίνει την ποσότητα των κανονικών αποθεμάτων των κατόχων τους, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του μέσου όρου των διαθέσιμων αποθεμάτων κατά τα προ της προσχώρησης έτη.

82 Επισημαίνεται επίσης ότι το παράρτημα IV, σημείο 4, της Πράξης προσχώρησης σχετικά με τη γεωργία προβλέπει τα εξής:

«1. Τα δημόσια αποθέματα που διαθέτουν τα νέα κράτη μέλη κατά την ημερομηνία της προσχώρησης και τα οποία προκύπτουν από την πολιτική τους για τη στήριξη της αγοράς αναλαμβάνονται από την Κοινότητα στην αξία που προκύπτει από την εφαρμογή του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1883/78 περί των γενικών κανόνων χρηματοδότησεως των παρεμβάσεων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων [...] Τα προαναφερθέντα αποθέματα αναλαμβάνονται μόνον υπό την προϋπόθεση ότι στους κοινοτικούς κανόνες προβλέπεται δημόσια παρέμβαση για τα εν λόγω προϊόντα και ότι τα αποθέματα πληρούν τις απαιτήσεις για κοινοτική παρέμβαση.

2. Τα αποθέματα προϊόντων, ιδιωτικά και δημόσια, τα οποία την ημερομηνία προσχώρησης βρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία στο έδαφος των νέων κρατών μελών και τα οποία υπερβαίνουν την ποσότητα, η οποία μπορεί να θεωρηθεί κανονικό απόθεμα εκ μεταφοράς, πρέπει να καταστρέφονται με επιβάρυνση των νέων κρατών μελών.

Η έννοια του “κανονικού αποθέματος εκ μεταφοράς” ορίζεται για κάθε προϊόν με βάση τα κριτήρια και τους στόχους που ισχύουν ειδικά για κάθε κοινή οργάνωσης αγοράς.

3. Τα αποθέματα στα οποία αναφέρεται η [ανωτέρω] παράγραφος 1 αφαιρούνται από την ποσότητα που υπερβαίνει τα κανονικά αποθέματα εκ μεταφοράς.

[...]»

83 Συνεπώς, βάσει των διατάξεων αυτών, τα νέα κράτη μέλη υποχρεούνται να εξαφανίσουν με δικές τους δαπάνες τα πλεονάζοντα αποθέματα ορισμένων γεωργικών προϊόντων που υφίστανται στο έδαφός τους και να επιβάλουν φορολογικές επιβαρύνσεις για τα αποθέματα αυτά.

84 Τέλος, το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 ορίζει ότι το ποσό της επιβάρυνσης στην οποία αναφέρεται η παράγραφος 1 (στο εξής: επίδικη επιβάρυνση) καθορίζεται βάσει του εισαγωγικού δασμού που ισχύει *erga omnes* την 1η Μαΐου 2004 και ότι το προϊόν της επιβάρυνσης αυτής πιστώνεται στον κρατικό προϋπολογισμό κάθε νέου κράτους μέλους.

Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας

#### — Επιχειρήματα των διαδίκων

85 Η Δημοκρατία της Πολωνίας αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή, όταν ασκεί τις αρμοδιότητές της στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, μπορεί να κάνει χρήση της ευρείας διακριτικής ευχέρειάς της, οπότε η νομιμότητα του θεσπισθέντος στον τομέα αυτόν μέτρου θίγεται μόνον αν το μέτρο αυτό είναι ακατάλληλο σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο όργανο. Υπενθυμίζει, ωστόσο, ότι, βάσει της αρχής της αναλογικότητας, η δραστηριότητα των κοινοτικών οργάνων δεν μπορεί να βαίνει πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού ορίου και πρέπει να χρησιμοποιεί τα λιγότερο αναγκαστικά και κατάλληλα για την επίτευξη του μέσα.

86 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι οι επιβαρύνσεις που επιβάλλονται στους κατόχους των οικείων πλεονάζοντων αποθεμάτων προϊόντων που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 αφορούν ποσό αντίστοιχο των εισαγωγικών δασμών που ισχύουν *erga omnes* κατά την ημερομηνία αυτή, ήτοι ποσό που υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών και των πολωνικών εισαγωγικών

δασμών που ίσχυαν στις 30 Απριλίου 2004. Η πρακτική αυτή είναι προδήλως ακατάλληλη σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος συνίσταται, κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003, στην αποτροπή της κερδοσκοπίας.

- 87 Η σημασία του σκοπού αυτού επιβεβαιώνεται από το ότι τα μεταβατικά μέτρα που θεσπίστηκαν βάσει του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης αποβλέπουν στην πρόληψη της χορήγησης αδικαιολόγητων ωφελημάτων συνδεδεμένων με τη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών και των εισαγωγικών δασμών των νέων κρατών μελών. Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται επίσης παράβαση του εν λόγω άρθρου.
- 88 Πράγματι, η Δημοκρατία της Πολωνίας αναγνωρίζει ότι η ύπαρξη στα νέα κράτη μέλη, πριν τις 30 Απριλίου 2004, εθνικών εισαγωγικών δασμών χαμηλότερων, για ορισμένα γεωργικά προϊόντα, από τους κοινοτικούς θα μπορούσε να παρακινήσει τους επιχειρηματίες να εισάγουν τα προϊόντα αυτά στα νέα κράτη μέλη με σκοπό να τα προωθούν στην κοινοτική αγορά μετά την προσχώρησή τους. Αναγνωρίζει επίσης ότι η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει μέτρα προκειμένου να αποτρέψει ή να εξουδετερώσει τη δημιουργία αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων. Ωστόσο, το μοναδικό κατάλληλο και ενδεδειγμένο για την αποσόβηση του κινδύνου αυτού μέτρο είναι η επιβολή επιβάρυνσης το ποσό της οποίας θα καθορίζεται βάσει ενός δασμού αντίστοιχου με τη διαφορά του συντελεστή μεταξύ των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών και των εισαγωγικών δασμών των νέων κρατών μελών στις 30 Απριλίου 2004.
- 89 Κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, υπέρ της άποψής της συνηγορεί και η νομολογία. Επικαλείται, συναφώς, την απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιανουαρίου 2002, C-179/00, Weidacher (Συλλογή 2002, σ. I-501), η οποία αφορούσε τη νομιμότητα του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 3108/94 της Επιτροπής, της 19ης Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με τα μεταβατικά μέτρα που έπρεπε να ληφθούν, λόγω της προσχώρησης της Αυστρίας, της Φινλανδίας και της Σουηδίας, όσον αφορά το εμπόριο γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 328, σ. 42). Η διάταξη αυτή καθορίζει το ποσό επιβάρυνσης ανάλογης προς την επιβαλλόμενη εν προκειμένω βάσει της διαφοράς μεταξύ του εισαγωγικού δασμού που ισχύει στην Κοινότητα στις 31 Δεκεμβρίου 1994 και εκείνου που ισχύει στα νέα κράτη μέλη κατά την ημερομηνία αυτή. Όπως υποστηρίζει η Δημοκρατία της Πολωνίας, στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ότι, με την εφαρμογή της επίμαχης ειδικής δασμολόγησης των πλεοναζόντων αποθεμάτων, η Επιτροπή επιδίωκε ακριβώς να διευκολύνει τη μετάβαση των νέων κρατών μελών στην κοινή οργάνωση αγορών, καθόσον η εν λόγω δασμολόγηση αποβλέπει, αφενός, στην πρόληψη της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων και, αφετέρου, στην εξουδετέρωση των οικονομικών ωφελημάτων που θα αποκόμιζαν οι επιχειρηματίες οι οποίοι θα είχαν όντως δημιουργήσει πλεονάζοντα αποθέματα σε χαμηλή τιμή (σκέψη 22 της απόφασης).

90 Η θέση του Δικαστηρίου επιβεβαιώνει την πρόταση του γενικού εισαγγελέα J. Mischo ο οποίος έκρινε, με τις προτάσεις του που ανέπτυξε για την απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω (Συλλογή 2002, σ. I-505, I-524), ότι η επίμαχη δασμολόγηση δεν προσκρούει στην αρχή της αναλογικότητας, καθόσον έχει ως μοναδική συνέπεια την εξουδετέρωση ενός αδικαιολόγητου ωφελήματος, χωρίς να ζημιώνει τον κάτοχο του αποθέματος (σκέψη 58 της απόφασης).

91 Εν προκειμένω, σκοπός της επίδικης επιβάρυνσης δεν ήταν να αποθαρρύνει την «κερδοσκοπική παραγωγή». Καταρχάς, η ιδέα της κερδοσκοπίας συνδέεται αναπόσπαστα με το εμπόριο και ουδεμία σχέση έχει με την παραγωγή και ιδίως με τη γεωργική παραγωγή, της οποίας ο κύκλος είναι μακρύς και εξαρτάται από πολλούς αντικειμενικούς παράγοντες. Κατά τα λοιπά, λόγω της μακράς διάρκειας του κύκλου της γεωργικής παραγωγής, κάθε ενδεχόμενο κερδοσκοπίας στην παραγωγή αφορά μόνον το έτος παραγωγής 2003 ή τα προηγούμενα έτη. Τέλος, ακόμη και αν γίνει δεκτή η ύπαρξη κερδοσκοπίας στην παραγωγή και η δυνατότητα αποτροπής της κατά την περίοδο από 11 Νοεμβρίου 2003 έως 1 Μαΐου 2004, η επιβολή αντισταθμιστικών δασμών αρκεί για την εκπλήρωση του επιδιωκόμενου σκοπού.

92 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

93 Με τον υπό εξέταση λόγο ακύρωσης, η Δημοκρατία της Πολωνίας προβάλλει κατ' ουσίαν δύο επιχειρήματα. Πρώτον, υποστηρίζει ότι το ποσό των επιβαρύνσεων προς τους κατόχους πλεοναζόντων αποθεμάτων επίμαχων προϊόντων, τα οποία τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία την 1η Μαΐου 2004 βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003, υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ του κοινοτικού και του πολωνικού εισαγωγικού δασμού που ίσχυε στις 30 Απριλίου 2004, πρόκειται δηλαδή για μέτρο προδήλως ακατάλληλο σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό περί αποτροπής της κερδοσκοπίας. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή παραβίασε την αρχή της αναλογικότητας.

94 Δεύτερον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι τα μεταβατικά μέτρα που θέσπισε βάσει του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης θα έπρεπε να αποτρέπουν μόνον τη χορήγηση αδικαιολόγητων ωφελημάτων συνδεδεμένων με τη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών και των εισαγωγικών δασμών των νέων κρατών μελών, οπότε, στοιχειοθετείται επίσης παράβαση του εν λόγω άρθρου.

95 Καταρχάς, πρέπει να εξεταστεί το δεύτερο επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

96 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι ο κανονισμός 1972/2003 εκδόθηκε, μεταξύ άλλων, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 3, της Συνθήκης προσχώρησης και του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης.

97 Το άρθρο 2, παράγραφος 3, της Συνθήκης προσχώρησης ορίζει τα εξής:

«Παρά την παράγραφο 2, τα όργανα της Ένωσης μπορούν να θεσπίσουν πριν από την προσχώρηση τα μέτρα [που προβλέπουν το άρθρο 41] της Πράξης Προσχώρησης [και] τα Παραρτήματα III έως XIV της εν λόγω Πράξης [...]. Τα μέτρα αυτά αρχίζουν να ισχύουν μόνον υπό την επιφύλαξη και από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της [...] [Συνθήκης προσχώρησης].»

98 Το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης ορίζει τα εξής:

«Σε περίπτωση που απαιτούνται μεταβατικά μέτρα προκειμένου να διευκολυνθεί η μετάβαση από το καθεστώς που εφαρμόζεται σήμερα στα νέα κράτη μέλη στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, υπό τους όρους που προβλέπονται στην [...] Πράξη [προσχώρησης], τα μέτρα αυτά θεσπίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1260/2001 για την κοινή οργάνωση των αγορών στον τομέα της

ζάχαρης [EE L 178, [...], σ. 1], ή, ανάλογα με την περίπτωση, στα αντίστοιχα άρθρα άλλων κανονισμών περί της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών ή με τη σχετική διαδικασία επιτροπής που προβλέπεται στην εφαρμοστέα νομοθεσία. Η λήψη των μεταβατικών μέτρων που αναφέρονται στο παρόν άρθρο είναι δυνατή για περίοδο τριών ετών από την ημερομηνία προσχώρησης, και η εφαρμογή τους περιορίζεται μόνον εντός της περιόδου αυτής [...].».

99 Σημειωτέον ότι η διατύπωση του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης είναι παρεμφερής με εκείνη του άρθρου 149, παράγραφος 1, της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση (EE 1994, C 241, σ. 21), όπως έχει τροποποιηθεί. Κατόπιν της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί του ζητήματος αν μια επιβάρυνση επί των πλεοναζόντων αποθεμάτων ορισμένων γεωργικών προϊόντων που υπάρχουν στα νέα κράτη μέλη μπορούσε να θεωρηθεί ως μέτρο διευκόλυνσης της μετάβασης από το ισχύον στα εν λόγω κράτη μέλη καθεστώς στο καθεστώς που απορρέει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής βάσει του εν λόγω άρθρου 149, παράγραφος 1. Το Δικαστήριο έκρινε ότι η επίμαχη επιβάρυνση σκοπούσε στη διευκόλυνση της μετάβασης αυτής, καθόσον απέβλεπε, αφενός, στην αποτροπή της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων και, αφετέρου, στην εξουδετέρωση των οικονομικών ωφελημάτων των οποίων τύγχαναν οι επιχειρηματίες που είχαν πράγματι δημιουργήσει πλεονάζοντα αποθέματα σε χαμηλές τιμές (απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 22).

100 Εξάλλου, το Δικαστήριο τόνισε ότι η δασμολόγηση των πλεοναζόντων αποθεμάτων επέτρεπε, στην περίπτωση εκείνη, τον μετριασμό του βάρους της προβλεπόμενης στο άρθρο 145, παράγραφος 2, της Πράξης περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας και των προσαρμογών των συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ένωση, όπως έχει τροποποιηθεί, υποχρέωσης των νέων κρατών μελών να εξαφανίσουν τα αποθέματα αυτά με δικές τους δαπάνες (απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 23). Η διατύπωση της διάταξης αυτής είναι, πάντως, παρεμφερής με εκείνη του παραρτήματος IV, σημείο 4, παράγραφος 2, της Πράξης προσχώρησης.

101 Τούτο συνεπάγεται, κατ' αναλογία, αφενός, ότι τόσο η πρόληψη της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων όσο και η εξουδετέρωση των οικονομικών ωφελημάτων των επιχειρηματιών που δημιούργησαν πλεονάζοντα αποθέματα είναι ικανές να δικαιω-

λογήσουν την εκ μέρους της Επιτροπής θέσπιση μέτρου στηριζόμενου στο άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης και, αφετέρου, ότι η δασμολόγηση των πλεοναζόντων αποθεμάτων πρέπει να θεωρηθεί ως μέτρο το οποίο σκοπεί στη διευκόλυνση της μετάβασης των νέων κρατών μελών στην κοινή οργάνωση των αγορών, στον βαθμό που μετριάξει την προβλεπόμενη στο παράρτημα IV, σημείο 4, παράγραφος 2, της Πράξης προσχώρησης υποχρέωση των νέων κρατών μελών να εξαφανίσουν τα αποθέματα αυτά με δικές τους δαπάνες.

- 102 Συνεπώς, διαπιστώνεται ότι το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να επιβάλει στα νέα κράτη μέλη υποχρέωση δασμολόγησης των πλεοναζόντων αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων που υφίστανται στο έδαφός τους.
- 103 Στο στάδιο αυτό, διευκρινίζεται ότι το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι η επίδικη επιβάρυνση παραβιάζει την ως άνω διάταξη, στο μέτρο που η διάταξη αυτή καθιστά δυνατή μόνον την αποτροπή των ωφελημάτων που συνδέονται με τη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών και εισαγωγικών δασμών και των εισαγωγικών δασμών των νέων κρατών μελών, δεν βάλλει κατά της καθαυτό επιβολής της επίδικης επιβάρυνσης, αλλά κατά του ποσού της. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν επικαλείται τον μη σύννομο χαρακτήρα των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 4 του κανονισμού 1972/2003, που αφορούν τη γένεση της επίδικης επιβάρυνσης και τη μέθοδο υπολογισμού των πλεοναζόντων αποθεμάτων, αντιστοίχως, αλλά μόνον της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού, που αφορά το ποσό της επίδικης επιβάρυνσης. Ωστόσο, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας όσον αφορά το άρθρο 41 της Πράξης προσχώρησης, υπό την ερμηνεία αυτή, δεν είναι αυτοτελές και πρέπει να θεωρηθεί ως μέρος του πρώτου επιχειρήματός της περί του δυσανάλογου χαρακτήρα του επίδικου δασμού.
- 104 Όσον αφορά το επιχείρημα αυτό, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας αναγνωρίζεται από πάγια νομολογία ως μέρος των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου. Για να αποδειχθεί αν μια διάταξη του κοινοτικού δικαίου συνάδει προς την αρχή της αναλογικότητας πρέπει να εξακριβωθεί αν τα μέσα που εφαρμόζει είναι ικανά να εκπληρώσουν τον επιδιωκόμενο σκοπό και αν όντως δεν βαίνουν πέραν του αναγκαίου για την εκπλήρωσή του ορίου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Μαρτίου 1987, 56/86, *Société pour l'exportation des sucres*, Συλλογή 1987, σ. 1423, σκέψη 28, και της 30ής Ιουνίου 1987, 47/86, *Roquette Frères*, Συλλογή 1987, σ. 2889, σκέψη 19).



- 105 Από την αρχή αυτή απορρέει ότι η νομιμότητα των μέτρων που επιβάλλουν οικονομικές επιβαρύνσεις στους επιχειρηματίες εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι τα μέτρα αυτά είναι κατάλληλα και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που θεμιτώς επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση, εξυπακουμένου ότι, όταν προσφέρονται προς επιλογή περισσότερα του ενός κατάλληλα μέτρα, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο καταναγκαστικό, οι δε επιβαλλόμενες επιβαρύνσεις δεν πρέπει να είναι υπέρμετρες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (απόφαση της 26ης Ιουνίου 1990, C-8/89, Zardi, Συλλογή 1990, σ. I-2515, σκέψη 10).
- 106 Πρέπει, ωστόσο, να διευκρινιστεί ότι η Επιτροπή, όταν ασκεί τις αρμοδιότητες που της απονέμει το Συμβούλιο και συγκεκριμένα οι συντάκτες της Πράξης προσχώρησης στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, για την εκτέλεση των κανόνων που θέτει, μπορεί να κληθεί να ενεργήσει κατά ευρεία διακριτική ευχέρεια, οπότε μόνον ο προδήλως δυσανάλογος χαρακτήρας ενός θεσπισθέντος στον τομέα αυτόν μέτρου σε σχέση με τον σκοπό που επιδιώκει το αρμόδιο κοινοτικό όργανο μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του εν λόγω μέτρου (βλ. απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 26, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 107 Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας αναγνωρίζει ότι η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει μέτρα για την αποτροπή της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι, βάσει της αρχής της αναλογικότητας, τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι αναγκαία για την πρόληψη κερδοσκοπικών ενεργειών συνδεόμενων με τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Μαΐου 2004 και, ως εκ τούτου, φρονεί ότι αρκεί η επιβολή επιβάρυνσης το ποσό της οποίας καθορίζεται βάσει της διαφοράς μεταξύ των κοινοτικών και των πολωνικών εισαγωγικών δασμών.
- 108 Προς στήριξη της άποψής της, η Δημοκρατία της Πολωνίας επικαλείται την απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω. Η απόφαση αυτή ακολούθησε τις προαναφερθείσες στη σκέψη 90 προτάσεις του γενικού εισαγγελέα J. Mischo στην εν λόγω υπόθεση, ο οποίος έκρινε ότι η επίδικη επιβάρυνση δεν προσέκρουε στην αρχή της αναλογικότητας, καθόσον είχε ως μοναδικό αποτέλεσμα την εξουδετέρωση ενός αδικαιολόγητου ωφελήματος, χωρίς ωστόσο να ζημιώνει τον κάτοχο των αποθεμάτων (σκέψη 58).

- 109 Τονίζεται ότι, αντιθέτως προς τις σχετικές με την επίδικη επιβάρυνση διατάξεις, το ποσό της επίμαχης στην υπόθεση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, επιβάρυνσης αντιστοιχούσε στη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών και των δασμών που ίσχυαν στα νέα τότε κράτη μέλη. Για τον λόγο αυτόν, ο γενικός εισαγγελέας J. Mischο περιορίστηκε στην εκτίμηση ότι ο δασμός αυτός σκοπούσε στην εξάλειψη κάθε συμφέροντος για τους επιχειρηματίες των εν λόγω κρατών να κερδοσκοπήσουν ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995 αγοράζοντας, πριν από την ημερομηνία αυτή, γεωργικά προϊόντα με εισαγωγικό δασμό χαμηλότερο από τον κοινοτικό, προκειμένου να τα πωλήσουν στη συνέχεια εντός της διευρυμένης Κοινότητας.
- 110 Ωστόσο, η ως άνω εκτίμηση δεν προδικάζει το κατά πόσον ένας υψηλότερος δασμός θα μπορούσε επίσης να θεωρηθεί ανάλογος προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.
- 111 Συναφώς, επισημαίνεται ότι, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Δημοκρατίας της Πολωνίας, ο σκοπός που επιδιώκει η Επιτροπή με την επιβολή της επίδικης επιβάρυνσης δεν είναι μόνον η πρόληψη της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων προϊόντων προερχομένων από το εμπόριο, αλλ' απλώς η πρόληψη της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων, ήτοι αποθεμάτων που δεν αποτελούν μέρος της συνήθους εφεδρείας των νέων κρατών μελών. Η διαπίστωση αυτή προκύπτει σαφώς από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1972/2003. Συγκεκριμένα, αυτή η αιτιολογική σκέψη αναφέρει ότι, μολονότι η εκτροπή από την κατεύθυνση του εμπορίου που δύναται να θίξει την κοινή οργάνωση των αγορών αφορά συχνά προϊόντα μεταφερόμενα πλασματικώς ενόψει της διεύρυνσης, τα πλεονάζοντα αποθέματα στην εξάλειψη των οποίων στοχεύουν τα προβλεπόμενα από τον κανονισμό 1972/2003 μέτρα είναι επίσης δυνατό να προέρχονται από την εθνική παραγωγή.
- 112 Τονίζεται επίσης ότι η άποψη της Επιτροπής συνάδει με τον τρόπο που οι συντάκτες της Πράξης προσχώρησης αντιλαμβάνονται τα πλεονάζοντα αποθέματα που πρέπει να εξαλειφθούν με δαπάνες των νέων κρατών μελών. Συγκεκριμένα, από το παράρτημα IV, σημείο 4, παράγραφοι 1 και 2, της Πράξης προσχώρησης προκύπτει σαφώς ότι η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από την εθνική παραγωγή στα νέα κράτη μέλη αποτελεί κώλυμα για την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών. Οι συντάκτες της Πράξης προσχώρησης ουδόλως περιόρισαν την ως άνω υποχρέωση στα προερχόμενα από το εμπόριο αποθέματα.

- 113 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να εξεταστεί αν η Δημοκρατία της Πολωνίας απέδειξε ότι ο καθορισμός του ποσού της επίδικης επιβάρυνσης βάσει του εισαγωγικού δασμού, που ίσχυε *erga omnes* την 1η Μαΐου 2004, βαίνει προδήλως πέραν του αναγκαίου για την αποτροπή της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων ορίου, ανεξαρτήτως της προέλευσης των εν λόγω αποθεμάτων.
- 114 Συναφώς, πρώτον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι μια επιβάρυνση το ποσό της οποίας καθορίζεται βάσει της διαφοράς μεταξύ των πολωνικών και των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών στις 30 Απριλίου 2004 αρκεί για να αποσοβηθεί ο κίνδυνος δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων. Ωστόσο, αν η επιβάρυνση αυτή μπορεί να αποβεί χρήσιμη για την πρόληψη της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από εισαγωγή, δεν είναι καθόλου βέβαιον ότι αρκεί και για την πρόληψη της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από την εθνική παραγωγή.
- 115 Συγκεκριμένα, αν επί της εισαγωγής των επίμαχων προϊόντων επιβαλλόταν, πριν από την 1η Μαΐου 2004, πολωνικός εισαγωγικός δασμός ίσος ή μεγαλύτερος από τον κοινοτικό ή αν η διαφορά της τιμής τους μεταξύ Πολωνίας και Κοινότητας ήταν τέτοια ώστε μια επιβάρυνση αντιστοιχούσα στη διαφορά μεταξύ του κοινοτικού και του πολωνικού δασμού δεν θα μπορούσε να την αντισταθμίσει, ο καθορισμός του ποσού της επίδικης επιβάρυνσης στη βάση δασμού αντίστοιχου προς τη διαφορά αυτή δεν θα είχε αποτρεπτικό αποτέλεσμα ως προς τη δημιουργία πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από την εθνική παραγωγή, όπως δέχθηκε η Δημοκρατία της Πολωνίας κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Τα αποθέματα αυτά θα μπορούσαν να δημιουργηθούν από επιχειρηματίες εγκατεστημένους στα νέα κράτη μέλη ενόψει της διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης την 1η Μαΐου 2004, ιδίως αν, πριν από την ημερομηνία αυτή, η τιμή των επίμαχων προϊόντων ήταν υψηλότερη στην Κοινότητα απ' ό,τι στην Πολωνία, ή αν η παραγωγή τους στην Κοινότητα υπέκειτο σε περιορισμούς προβλεπόμενους στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής με σκοπό τον καθορισμό συγκεκριμένου ορίου συνολικής παραγωγής.
- 116 Τα εν λόγω πλεονάζοντα αποθέματα που προέρχονται από την εθνική παραγωγή, τα οποία δεν υπόκεινται σε καμία επιβάρυνση, είναι ικανά να διαταράξουν την κοινοτική αγορά από 1ης Μαΐου 2004. Επιπλέον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποχρεούται να εξαφανίσει τα εν λόγω αποθέματα βάσει του σημείου 4 του παραρτήματος IV της

Πράξης προσχώρησης και, ως εκ τούτου, οι Πολωνοί επιχειρηματίες δεν θα βρίσκονταν κατ' ανάγκη σε ευμενέστερη θέση ελλείψει της επίδικης επιβάρυνσης επί των πλεοναζόντων αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων, ενώ η Δημοκρατία της Πολωνίας θα είχε απώλειες εσόδων προερχομένων από την εν λόγω επιβάρυνση και θα έπρεπε να χρηματοδοτήσει την εξαφάνισή τους.

117 Δεύτερον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει επίσης ότι, όσον αφορά τα επίμαχα προϊόντα, η δημιουργία πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από την εθνική παραγωγή δεν είναι εφικτή, καθόσον ο κύκλος παραγωγής τους είναι μακρύς και δεν ήταν δυνατό να αυξηθεί η παραγωγή εντός των έξι μηνών από την έκδοση του κανονισμού 735/2004 έως την ημερομηνία προσχώρησης ούτως ώστε να δημιουργηθούν πλεονάζοντα αποθέματα.

118 Εντούτοις, μολοντί παρέλκει η απόφαση επί της βασιμότητας του τελευταίου αυτού ισχυρισμού, πρέπει να σημειωθεί ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν απέδειξε ότι τα πλεονάζοντα αποθέματα δεν δημιουργήθηκαν πριν από την έκδοση του κανονισμού 735/2004. Όσον αφορά τα γεωργικά προϊόντα για τα οποία η τιμή εντός των νέων κρατών μελών υπολείπεται της τιμής εντός της Κοινότητας, οι εγκατεστημένοι στα εν λόγω κράτη μέλη επιχειρηματίες έχουν πρόδηλο συμφέρον, από την ημερομηνία κατά την οποία θεωρούν πιθανό ότι η διεύρυνση θα πραγματοποιηθεί την 1η Μαΐου 2004, ήδη ενδεχομένως κατά το γεωργικό έτος που προηγήθηκε της διεύρυνσης ή και νωρίτερα, να περιορίσουν τις πωλήσεις τους στα κράτη προέλευσης, προκειμένου να δημιουργηθούν αποθέματα τα οποία στη συνέχεια θα προωθηθούν στη διευρυμένη κοινοτική αγορά.

119 Οι ως άνω επιχειρηματίες έχουν επίσης συμφέρον να κατευθύνουν την εκμετάλλευσή τους στα προϊόντα χαμηλότερης τιμής ή στα προϊόντα που είναι πιθανότερο να αποθεματοποιηθούν, σε βάρος των επίμαχων προϊόντων των οποίων η κοινοτική και εθνική τιμή σχεδόν συμπίπτουν. Η τελευταία αυτή πρακτική μπορεί επίσης να έχει ως αποτέλεσμα ασυνήθη ποσότητα αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων, λόγω της αύξησης της διαθέσιμης παραγωγής πριν από τη διεύρυνση.

120 Τέλος, τονίζεται ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 αφήνει στα νέα κράτη μέλη ορισμένη διακριτική ευχέρεια κατά την εκτίμηση του ζητήματος αν τα αποθέματα των επίμαχων προϊόντων στο έδαφός τους είναι αποτέλεσμα δικαιολο-

γυμνής δραστηριότητας βάσει της συνήθους συμπεριφοράς στην αγορά, η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα, στην περίπτωση αυτή, να μην τα χαρακτηρίσουν ως «πλεονάζοντα αποθέματα». Με τον τρόπο αυτόν καθίσταται δυνατός ο περιορισμός της δασμολόγησης των κατόχων των εν λόγω αποθεμάτων στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η δημιουργία τους θέτει κινδύνους διατάραξης των αγορών και περιορίζεται ο δυσανάλογος χαρακτήρας του προβλεπόμενου στο άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 μέτρου σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

- 121 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν απέδειξε τον προδήλως ακατάλληλο ή δυσανάλογο χαρακτήρα του καθορισμού του ποσού της επίδικης επιβάρυνσης βάσει του εισαγωγικού δασμού που ίσχυε την 1η Μαΐου 2004 σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Ως εκ τούτου, ο υπό κρίση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας

#### — Επιχειρήματα των διαδίκων

- 122 Η Δημοκρατία της Πολωνίας τονίζει ότι, κατά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995, τα νέα τότε κράτη μέλη έτυχαν διαφορετικής μεταχείρισης έναντι εκείνης. Όπως επισημαίνει, αντιθέτως προς τα μεταβατικά μέτρα που θεσπίστηκαν την εποχή εκείνη, το ποσό της επίδικης επιβάρυνσης που επιβλήθηκε στους κατόχους πλεονάζοντων αποθεμάτων των οικείων προϊόντων που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία την 1η Μαΐου 2004 υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών και των πολωνικών εισαγωγικών δασμών στις 30 Απριλίου 2004. Ως εκ τούτου, υποστηρίζει ότι το μέτρο του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 θεσπίστηκε κατά παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων.

123 Συγκεκριμένα, πράγματι, η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι η επιβολή δασμού με σκοπό την εξάλειψη αδικαιολόγητων ωφελημάτων τα οποία θα μπορούσαν να συνδέονται, για τους επιχειρηματίες των νέων κρατών μελών, με την κατοχή πλεοναζόντων αποθεμάτων και η εξομοίωση της κατάστασης των επιχειρηματιών αυτών με εκείνη των εγκατεστημένων στην Κοινότητα πριν την 1η Μαΐου 2004 επιχειρηματιών δικαιολογεί τη διαφορετική μεταχείριση των δύο αυτών κατηγοριών επιχειρηματιών. Περί αυτού επρόκειτο στην απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω. Αντιθέτως, η επίδικη επιβάρυνση θέτει αδικαιολόγητα τους Πολωνούς επιχειρηματίες σε δυσμενέστερη θέση έναντι των επιχειρηματιών που εγκαταστάθηκαν στην Κοινότητα πριν την 1η Μαΐου 2004.

124 Κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει την εν λόγω δυσμενή διάκριση βάσει παραγόντων όπως το μέγεθος των σχετικών αγορών, οι διαφορές στην τιμή των οικείων προϊόντων στις εν λόγω αγορές ή στο επίπεδο των επιστροφών κατά την εξαγωγή, καθόσον, μολονότι η Επιτροπή είχε πράγματι λάβει υπόψη τους παράγοντες αυτούς για τον καθορισμό του ποσού της επίδικης επιβάρυνσης, δεν τους συνεκτίμησε κατά τον ίδιο τρόπο για καθένα από τα κράτη μέλη. Αντιθέτως προς τα μεταβατικά μέτρα που θεσπίστηκαν κατά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995, το ποσό της επίδικης επιβάρυνσης συμπίπτει με το σύνολο των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών.

125 Τέλος, κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, δεν ασκεί επιρροή το ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 αφήνει στα νέα κράτη μέλη ευρεία διακριτική ευχέρεια προκειμένου να εκτιμήσουν αν τα αποθέματα ήταν αποτέλεσμα δραστηριότητας που δικαιολογείται από τη συνήθη συμπεριφορά στην αγορά ή κερδοσκοπικών ενεργειών, καθόσον ο υπό κρίση λόγος ακύρωσης αφορά το ποσό της επίδικης επιβάρυνσης στην οποία υπόκεινται οι κάτοχοι πλεοναζόντων αποθεμάτων.

126 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα αυτά.

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 127 Στο πλαίσιο του υπό εξέταση λόγου ακύρωσης, πρώτον, η Δημοκρατία της Πολωνίας ισχυρίζεται ότι η διαφορετική μεταχείριση των Πολωνών επιχειρηματιών και των επιχειρηματιών που ήταν εγκατεστημένοι στην Κοινότητα πριν την 1η Μαΐου 2004 συνιστά δυσμενή διάκριση λόγω ιθαγένειας.
- 128 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών της Κοινότητας που προβλέπει στον τομέα της κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών το άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ απαιτεί να μην τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης παρεμφερείς καταστάσεις και όμοιας μεταχείρισης διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν η μεταχείριση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικώς. Τα μέτρα που περιλαμβάνει η κοινή οργάνωση των αγορών δεν μπορούν, επομένως, να διαφοροποιούνται ανάλογα με τις περιοχές και τις άλλες συνθήκες παραγωγής ή κατανάλωσης, παρά μόνο βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που εξασφαλίζουν μια σύμμετρη κατανομή των πλεονεκτημάτων και μειονεκτημάτων μεταξύ των ενδιαφερομένων, χωρίς να γίνεται διάκριση μεταξύ των εδαφών των κρατών μελών (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Σεπτεμβρίου 1988, 203/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 4563, σκέψη 25).
- 129 Η κατάσταση της γεωργίας στα νέα κράτη μέλη ήταν εντελώς διαφορετική από εκείνη που υφίστατο στα παλαιά κράτη μέλη (απόφαση Πολωνία κατά Συμβουλίου, σκέψη 9 ανωτέρω, σκέψη 87). Συγκεκριμένα, οι δύο αυτές κατηγορίες επιχειρηματιών υπέκειντο το 2004, πριν από τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε διαφορετικούς κανόνες, ποσοστώσεις και μηχανισμούς στήριξης της παραγωγής. Εξάλλου, ενώ τα κοινοτικά όργανα μπορούσαν να εμποδίσουν τη δημιουργία πλεοναζόντων αποθεμάτων στο εσωτερικό της Κοινότητας μέσω της θέσπισης ειδικών μέτρων κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών, δεν μπορούσαν να εμποδίσουν τη δημιουργία πλεοναζόντων αποθεμάτων στο έδαφος των μελλοντικών κρατών μελών. Για τον λόγο αυτόν, το παράρτημα IV, σημείο 4, παράγραφοι 1 έως 4, της Πράξης προσχώρησης προβλέπει την υποχρέωση των νέων κρατών μελών να εξαφανίσουν με δικές τους δαπάνες τα πλεονάζοντα αποθέματά τους, χωρίς ωστόσο να προβλέπει αντίστοιχη υποχρέωση για τα παλαιά κράτη μέλη, πράγμα που αποδέχθηκε η Δημοκρατία της Πολωνίας όταν υπέγραψε την εν λόγω Πράξη.

- 130 Ως εκ τούτου, διαπιστώνεται ότι η κατάσταση των Πολωνών επιχειρηματιών δεν μπορεί να θεωρηθεί παρεμφερής με εκείνη των επιχειρηματιών που ήταν εγκατεστημένοι στην Κοινότητα πριν από την 1η Μαΐου 2004.
- 131 Δεύτερον, η Δημοκρατία της Πολωνίας τονίζει τη διαφορετική μεταχείριση της οποίας έτυχε σε σχέση με τα κράτη που είχαν προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 1995.
- 132 Αρκεί, συναφώς, η επισήμανση ότι τα μεταβατικά μέτρα που πρέπει να θεσπίζονται στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο κάθε διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στους συγκεκριμένους κινδύνους διατάραξης των γεωργικών αγορών που ενέχει η εν λόγω διεύρυνση. Ως εκ τούτου, τα όργανα δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν ισοδύναμα μεταβατικά μέτρα στο πλαίσιο δύο διαδοχικών διευρύνσεων.
- 133 Ειδικότερα, η Επιτροπή μπορούσε να λάβει υπόψη, μεταξύ των διαφορών κατά τις διευρύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995 και το 2004, το ότι η επίτευξη του στόχου αποτροπής της διατάραξης της κοινοτικής αγοράς που προκαλεί η σώρευση πλεοναζόντων αποθεμάτων ήταν δυσχερέστερη το 2004, λόγω του μεγέθους των αγορών των νέων κρατών μελών το 2004 και της κατά πολύ μεγαλύτερης ικανότητάς τους παραγωγής, στην οποία αναφέρεται η Επιτροπή με τα υπομνήματά της χωρίς να διαψεύδεται επί του σημείου αυτού από τη Δημοκρατία της Πολωνίας. Επιπλέον, οι διαφορετικές τιμές μεταξύ της Κοινότητας και των νέων κρατών μελών ήταν επίσης μεγαλύτερες. Η σώρευση των δύο αυτών στοιχείων ενίσχυε σημαντικά τον κίνδυνο αποσταθεροποίησης των γεωργικών αγορών και δικαιολογούσε, κατά συνέπεια, τη θέσπιση αυστηρότερων μεταβατικών μέτρων.
- 134 Συναφώς, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν η Επιτροπή είχε όντως λάβει υπόψη τα στοιχεία αυτά κατά τον καθορισμό του ποσού της επίδικης επιβάρυνσης, δεν τα συνεκτίμησε κατά τον ίδιο τρόπο για κάθε νέο κράτος μέλος. Είναι προφανές, πάντως, ότι κατά τον καθορισμό των προϊόντων που υπόκεινται στην επίδικη επιβάρυνση συνεκτιμήθηκαν οι σχετικοί με κάθε νέο κράτος μέλος παράγοντες, καθόσον, κατά το άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού 1972/2003, ο εν λόγω κατάλογος διαφέρει για κάθε νέο κράτος μέλος, γεγονός που καθιστά αβάσιμο το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.



- 135 Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν απέδειξε παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. Ως εκ τούτου, ο υπό εξέταση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.
- 136 Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω σκέψεων, το αίτημα ακύρωσης του κανονισμού 735/2004, στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά κατηγοριών γεωργικών προϊόντων πολωνικής προέλευσης στο μέτρο του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003, πρέπει να απορριφθεί.

*Επί του τρίτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα ακύρωσης του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προσθέτει επτά προϊόντα στον κατάλογο των προϊόντων του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003*

#### Επιχειρήματα των διαδίκων

- 137 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει, καταρχάς, ότι ο θεμελιώδης στόχος των μεταβατικών μέτρων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης συνίσταται στην πρόληψη της σώρευσης πλεοναζόντων αποθεμάτων στα νέα κράτη μέλη, καθώς και της συνακόλουθης διατάραξης των διαφόρων γεωργικών αγορών. Τα εν λόγω μεταβατικά μέτρα πρέπει, επομένως, να διευκολύνουν την εκ μέρους των εν λόγω κρατών εκπλήρωση της υποχρέωσης εξαφάνισης των αποθεμάτων αυτών που υπέχουν από το παράρτημα IV, κεφάλαιο 4, της Πράξης προσχώρησης.
- 138 Κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, αυτή η υποχρέωση εξαφάνισης των πλεοναζόντων αποθεμάτων αφορά μόνον τα προϊόντα των οποίων η ποσότητα υπερβαίνει σε εθνική κλίμακα την ποσότητα που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως σύνηθες απόθεμα εκ μεταφοράς. Συνεπώς, αν είναι αναγκαίος ο καθορισμός των επίμαχων αποθεμάτων προϊόντων που κατέχουν οι ιδιώτες επιχειρηματίες για τη διαπίστωση της ύπαρξης πλεοναζόντων αποθεμάτων στα νέα κράτη μέλη, η διαπίστωση αυτή πρέπει να πραγματοποιηθεί σε επίπεδο χώρας κατά την ημερομηνία προσχώρησης. Ως εκ τούτου, αν τα αποθέματα ορισμένου σε εθνικό επίπεδο προϊόντος δεν υπερβαίνουν το σύνηθες όριο, η υποχρέωση εξαφάνισής τους και η επιβολή επιβάρυνσης στους

κατόχους τους καθίστανται άνευ αντικειμένου, καθόσον δεν ελλοχεύει κίνδυνος διατάραξης του εμπορίου γεωργικών προϊόντων λόγω της προσχώρησης, δεδομένου ότι η κατοχή μεγάλης ποσότητας των επίμαχων προϊόντων από μια επιχείρηση αντισταθμίζεται από την έλλειψη των ίδιων αυτών προϊόντων σε άλλες επιχειρήσεις.

139 Η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει, πάντως, ότι δεν διαπιστώθηκε, την 1η Μαΐου 2004 και σε επίπεδο χώρας, η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων των προϊόντων που περιέχει ο κατάλογος του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, περιλαμβανομένων των επίμαχων προϊόντων που προστέθηκαν με τον κανονισμό 735/2004. Αναφέρεται ακόμη και σε προϊόντα για τα οποία η πολωνική παραγωγή το 2003 υπολείπεται της συνήθους παραγωγής. Ως εκ τούτου, η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι, με το άρθρο 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, η Επιτροπή υπερέβη την εξουσία που της απένειμε το άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης και θέσπισε ένα μέτρο δυσανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος συνίσταται στην αποτροπή της κερδοσκοπικής δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων προϊόντων.

140 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει επίσης ότι ο σκοπός του επίδικου μέτρου θα μπορούσε να έγκειται στην παρεμπόδιση ενός εγκατεστημένου στην Πολωνία επιχειρηματία να αποκτήσει αδικαιολόγητο οικονομικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους επιχειρηματίες που ήταν εγκατεστημένοι στην Κοινότητα πριν από την 1η Μαΐου 2004, στην περίπτωση κατά την οποία, ελλείψει πλεοναζόντων αποθεμάτων σε επίπεδο χώρας στα νέα κράτη μέλη, δεν υφίσταται κίνδυνος διατάραξης του εμπορίου γεωργικών προϊόντων. Ωστόσο, η δυνατότητα αυτή δεν προβλέπεται στο προοίμιο του κανονισμού 1972/2003 και δεν παρέχεται από το άρθρο 41 της Πράξης προσχώρησης. Επιπλέον, το μέτρο αυτό εξακολουθεί να είναι δυσανάλογο, στον βαθμό που δεν περιορίζεται στην εξουδετέρωση των αδικαιολόγητων ωφελημάτων που συνδέονται με τη διαφορά μεταξύ των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών και των εισαγωγικών δασμών των νέων κρατών μελών των οποίων τυγχάνουν οι Πολωνοί επιχειρηματίες που κατέχουν πλεονάζοντα αποθέματα των εν λόγω προϊόντων, αλλά τους ζημιώνει με την επιβολή της επίδικης επιβάρυνσης.

141 Τέλος, η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει ότι ο κύριος λόγος κερδοσκοπικής αποθεματοποίησης γεωργικών προϊόντων έγκειται στην εισαγωγή τους, λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ των κοινοτικών και των εθνικών εισαγωγικών δασμών που ισχύουν στα νέα κράτη μέλη. Ωστόσο, η προσθήκη των επίμαχων

προϊόντων στον κατάλογο του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 έχει ως συνέπεια την επιβολή στους κατόχους τους εισαγωγικού δασμού ισχύοντος erga omnes την 1η Μαΐου 2004, ενώ επί ορισμένων προϊόντων έχουν ήδη επιβληθεί εισαγωγικοί δασμοί στην Πολωνία οι οποίοι ίσχυαν στις 30 Απριλίου 2004 και δεν υπολείπονταν των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών κατά την ημερομηνία εκείνη.

142 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

#### Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

143 Η Δημοκρατία της Πολωνίας αμφισβητεί τη νομιμότητα της τροποποίησης του καταλόγου προϊόντων του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 στηριζόμενη σε σειρά επιχειρημάτων τα οποία πρέπει να αναλυθούν διαδοχικώς.

144 Πρώτον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι ο θεμελιώδης σκοπός των μεταβατικών μέτρων που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 41 συνίσταται στην πρόληψη της σώρευσης πλεοναζόντων αποθεμάτων των οποίων η ύπαρξη πρέπει να καθορισθεί σε εθνικό επίπεδο, οπότε, αν σε ένα κράτος μέλος τα αποθέματα ενός προϊόντος σε εθνικό επίπεδο δεν υπερβαίνουν το σύνηθες όριο, οι επιχειρηματίες που δημιούργησαν σε ατομικό επίπεδο αποθέματα περισσότερα από το σύνηθες όριό τους δεν υποχρεούνται να τα εξαφανίσουν, καθόσον δεν υφίσταται κίνδυνος διατάραξης του εμπορίου. Στο πλαίσιο αυτό, η προσθήκη των επίμαχων προϊόντων στον κατάλογο προϊόντων του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 είναι παράνομη, καθότι αφορά προϊόντα για τα οποία η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων δεν διαπιστώθηκε σε εθνικό επίπεδο και ενδεχομένως ορισμένα προϊόντα για τα οποία η πολωνική παραγωγή το 2003 υπολείπεται του κατώτατου ορίου.

145 Το Πρωτοδικείο φρονεί ότι η άποψη της Δημοκρατίας της Πολωνίας στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία του παραρτήματος IV, σημείο 4, της Πράξης προσχώρησης και είναι απορριπτέα.

146 Συγκεκριμένα, η διατύπωση της παραγράφου 2 του κεφαλαίου αυτού, κατά την οποία κάθε απόθεμα προϊόντος, είτε ιδιωτικό είτε δημόσιο, που έχει τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στο έδαφος των νέων κρατών μελών κατά την ημερομηνία προσχώρησης και υπερβαίνει την ποσότητα που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως σύνηθες απόθεμα εκ μεταφοράς πρέπει να εξαφανίζεται με δαπάνη των νέων κρατών μελών, επιβάλλει, όπως συμβαίνει και με την εξαφάνιση των πλεοναζόντων αποθεμάτων, τον καθορισμό τους για κάθε ιδιώτη επιχειρηματία ή για το σύνολο των επιχειρηματιών σε εθνικό επίπεδο.

147 Εξάλλου, τόσο η πρόληψη της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων όσο και η εξουδετέρωση των οικονομικών ωφελημάτων των επιχειρηματιών που έχουν δημιουργήσει πλεονάζοντα αποθέματα σε χαμηλές τιμές μπορούν να δικαιολογήσουν την εκ μέρους της Επιτροπής θέσπιση μέτρου βάσει του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης (βλ. ανωτέρω σκέψη 101). Συνεπώς, μεταξύ των μεταβατικών μέτρων που η Επιτροπή μπορεί να θεσπίσει βάσει της εν λόγω διάταξης συγκαταλέγονται τα μέτρα που σκοπούν στην αποτροπή της εκ μέρους των εγκατεστημένων στα νέα κράτη μέλη ιδιωτών επιχειρηματιών δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων πριν από την 1η Μαΐου 2004 με σκοπό να τα διαθέσουν στο εμπόριο σε υψηλότερες τιμές μετά την ημερομηνία αυτή.

148 Ομοίως, τονίζεται ότι, με την απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, το Δικαστήριο έκρινε την επίδικη δασμολόγηση των πλεοναζόντων αποθεμάτων ανάλογη και σύμφωνη με τους σκοπούς της Πράξης προσχώρησης. Ο επίδικος δασμός είχε καταβληθεί από ιδιώτη επιχειρηματία προερχόμενο από νέο τότε κράτος μέλος, λόγω του πλεονάζοντος αποθέματος που διέθετε, χωρίς να έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη αποθεμάτων σε εθνικό επίπεδο.

149 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι σκοπός του κανονισμού 1972/2003 ήταν ακριβώς, όπως τονίστηκε με την ανωτέρω σκέψη 111, η πρόληψη της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων. Για τον λόγο αυτόν, η Επιτροπή υποστηρίζει, χωρίς να διαψεύδεται επί του σημείου αυτού από τη Δημοκρατία της Πολωνίας, ότι έλαβε υπόψη τα στατιστικά

στοιχεία που παρέσχε η Δημοκρατία της Πολωνίας, προκειμένου να προσδιορίσει τις κατηγορίες προϊόντων που μπορούσαν να αποθεματοποιηθούν χάριν κερδοσκοπίας. Στο πλαίσιο αυτό, δεν μπορεί να προσαφθεί στην Επιτροπή ότι δεν είχε διαπιστωθεί, για ορισμένα από τα επίμαχα προϊόντα, η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων σε εθνικό επίπεδο την 1η Μαΐου 2004. Τούτο, ενδεχομένως, οφείλεται στο αποτρεπτικό αποτέλεσμα του οικείου κανονισμού.

- 150 Τέλος, επισημαίνεται ότι το να εξαρτάται η δασμολόγηση πλεοναζόντων αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων που κατέχουν οι ιδιώτες επιχειρηματίες από την προϋπόθεση να έχει διαπιστωθεί η ύπαρξη των αποθεμάτων αυτών σε εθνικό επίπεδο έχει ως αποτέλεσμα οι συνέπειες της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων να μην είναι ούτε δίκαιες ούτε προβλέψιμες για τους εγκατεστημένους στα νέα κράτη μέλη επιχειρηματίες.
- 151 Συγκεκριμένα, η κατάσταση αυτή θα μπορούσε να παρακινήσει ορισμένους εγκατεστημένους στα νέα κράτη μέλη επιχειρηματίες να δημιουργήσουν επιπλέον αποθέματα των επίμαχων προϊόντων πριν από την 1η Μαΐου 2004, προκειμένου να τα προωθήσουν στην κοινοτική αγορά μετά την ημερομηνία αυτή, ελπίζοντας ότι τα υπολογιζόμενα σε εθνικό επίπεδο αποθέματα δεν θα υπερβούν τη συνήθη ποσότητά τους. Στην περίπτωση αυτή, οι εν λόγω επιχειρηματίες θα βρίσκονταν την 1η Μαΐου 2004 σε ευμενέστερη θέση έναντι των εγκατεστημένων στο ίδιο κράτος μέλος επιχειρηματιών που δεν είχαν δημιουργήσει επιπλέον αποθέματα των επίμαχων προϊόντων χάριν κερδοσκοπίας και συνέβαλαν με τον τρόπο αυτόν στην εκπλήρωση των σκοπών του κανονισμού 1972/2003, καθώς και του παραρτήματος IV, σημείο 4, της Πράξης προσχώρησης, πράγμα που δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 152 Εξάλλου, αν ήταν αναγκαίο να διαπιστωθεί η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων των επίμαχων προϊόντων σε εθνικό επίπεδο την 1η Μαΐου 2004, οι εγκατεστημένοι στα νέα κράτη μέλη επιχειρηματίες που έχουν δημιουργήσει επιπλέον αποθέματα των εν λόγω προϊόντων δεν θα μπορούσαν να γνωρίζουν πριν από την ημερομηνία αυτή αν υπόκεινται στην επίδικη επιβάρυνση, της οποίας το ποσό ενδέχεται να είναι σημαντικό. Η κατάσταση αυτή θα δημιουργούσε ανασφάλεια τόσο ως προς τον οικονομικό προγραμματισμό τους, όσο και ως προς το σύνολο των επίμαχων αγορών, στο μέτρο που οι τιμές θα μπορούσαν να αυξηθούν σημαντικά αν επιβαλλόταν, ενδεχομένως, ειδική επιβάρυνση σε μέρος της παραγωγής.

- 153 Δεύτερον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η επιβολή της επίδικης επιβάρυνσης στα προϊόντα που αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 είναι δυσανάλογη, καθόσον δεν περιορίζεται στην εξουδετέρωση των αδικαιολόγητων ωφελημάτων που συνδέονται με την ύπαρξη κοινοτικών εισαγωγικών δασμών διαφορετικών από εκείνους των νέων κρατών μελών των οποίων τυγχάνουν οι Πολωνοί επιχειρηματίες που κατέχουν πλεονάζοντα αποθέματα των εν λόγω προϊόντων, αλλά τους ζημιώνει με την επιβολή της επίδικης επιβάρυνσης.
- 154 Για να απορριφθεί το επιχείρημα αυτό αρκεί η υπενθύμιση ότι η εξουδετέρωση των ωφελημάτων αυτών δεν είναι ο μοναδικός θεμιτός στόχος των μέτρων που προβλέπει ο κανονισμός 1972/2003. Άλλοι θεμιτοί στόχοι είναι η πρόληψη της δημιουργίας πλεονάζοντων αποθεμάτων και η πρόληψη της δημιουργίας αποθεμάτων σε χαμηλές τιμές εκ μέρους επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών που σκοπεύουν να τα διαθέσουν μετά τη διεύρυνση στο εμπόριο σε υψηλότερη τιμή.
- 155 Εξάλλου, στο μέτρο που, με το επιχείρημά της, η Δημοκρατία της Πολωνίας επικαλείται, κατ' ουσίαν, παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των δυσμενών διακρίσεων, αρκεί η παραπομπή στις σκέψεις 127 έως 136 της παρούσας απόφασης.
- 156 Τρίτον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι ο κύριος λόγος της κερδοσκοπικής αποθεματοποίησης γεωργικών προϊόντων έγκειται στην εισαγωγή τους λαμβανομένης υπόψη της διαφοράς μεταξύ των εισαγωγικών δασμών της Κοινότητας των Δεκαπέντε και των νέων κρατών μελών και, συναφώς, επισημαίνει ότι, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003, όπως έχει τροποποιηθεί, ορισμένα προϊόντα υπόκεινται στην επίδικη επιβάρυνση, ενώ οι πολωνικοί εισαγωγικοί δασμοί που ίσχυαν στις 30 Απριλίου 2004 δεν υπολείπονταν των κοινοτικών εισαγωγικών δασμών.
- 157 Το επιχείρημα αυτό δεν μπορεί να ευδοκιμήσει.

158 Συγκεκριμένα, τονίζεται ότι η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν προσκομίζει κανένα στοιχείο από το οποίο να προκύπτει ότι ο κύριος λόγος της κερδοσκοπικής αποθεματοποίησης των γεωργικών προϊόντων είναι η ενδεχόμενη διαφορά των εισαγωγικών δασμών μεταξύ της Κοινότητας των Δεκαπέντε και των νέων κρατών μελών.

159 Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν ο ισχυρισμός αυτός ευσταθούσε, θα ήταν σαφές ότι στους σκοπούς των προβλεπόμενων από τον κανονισμό 1972/2003 μέτρων δεν συγκαταλέγεται μόνον η πρόληψη της κερδοσκοπικής δημιουργίας αποθεμάτων που συνδέεται είτε με τη διαφορά μεταξύ των εισαγωγικών δασμών που ισχύουν για το ίδιο προϊόν στην Κοινότητα και στα νέα κράτη μέλη είτε με την ύπαρξη, στα κράτη αυτά, ποσοστώσεων εισαγωγής άνευ δασμών, αλλά και η πρόληψη της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων προερχομένων από την εθνική παραγωγή (βλ. ανωτέρω σκέψεις 111 έως 116). Ο τελευταίος αυτός σκοπός, που απορρέει απευθείας από το παράρτημα IV, σημείο 4, της Πράξης προσχώρησης, δεν θα εκπληρωνόταν πλήρως, αν το άρθρο 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 περιοριζόταν στην επιβολή της επίδικης επιβάρυνσης επί των προϊόντων για τα οποία οι πολωνικοί εισαγωγικοί δασμοί υπολείπονταν των κοινοτικών, όπως υπενθυμίστηκε με τις ανωτέρω σκέψεις 114 και 115.

160 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, ο υπό κρίση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

*Επί του πρώτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα ακύρωσης του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003*

161 Το παράρτημα IV, σημείο 5, της Πράξης προσχώρησης ορίζει τα εξής:

«[...] Ο κανονισμός [...] 2913/92 και ο κανονισμός (ΕΟΚ) 2454/93 εφαρμόζονται στα νέα κράτη μέλη, υπό την επιφύλαξη των ακόλουθων ειδικών διατάξεων:

1. Παρά το άρθρο 20 του κανονισμού [...] 2913/92, εμπορεύματα τα οποία, κατά την ημερομηνία προσχώρησης, βρίσκονται στην τελωνειακή κατάσταση της προσωρινής εναπόθεσης ή υπάγονται σε μία δασμολογική μεταχείριση ή τελωνειακή διαδικασία από τις αναφερόμενες στα άρθρα 4, παράγραφος 15, [στοιχείο] β', και παράγραφος 16, [στοιχεία] β' έως ζ', του εν λόγω κανονισμού στη διευρυμένη Κοινότητα, ή τα οποία βρίσκονται στο στάδιο της μεταφοράς, εντός της διευρυμένης Κοινότητας, αφού αποτέλεσαν αντικείμενο διατυπώσεων εξαγωγής, δεν υπόκεινται σε τελωνειακούς δασμούς και άλλα τελωνειακά μέτρα κατά την εισαγωγή τους για ελεύθερη κυκλοφορία, υπό την προϋπόθεση ότι προσκομίζεται μία από τις ακόλουθες αποδείξεις [...].».

162 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 εφαρμόζεται ακριβώς κατά παρέκκλιση από την ως άνω διάταξη, καθώς και από τα άρθρα 20 και 214 του κανονισμού 2913/92.

163 Συγκεκριμένα, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003, τα προϊόντα που εμφανίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, του κανονισμού αυτού, τα οποία πριν από την 1η Μαΐου 2004 έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία στην Κοινότητα των Δεκαπέντε ή σε ένα νέο κράτος μέλος και την 1η Μαΐου 2004 βρίσκονται σε προσωρινή εναπόθεση ή υπάγονται σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα ή διαδικασίες του άρθρου 4, παράγραφοι 15, στοιχείο β', και 16, στοιχεία β' έως ζ', του κανονισμού 2913/92, στο πλαίσιο της διευρυμένης Κοινότητας ή βρίσκονται σε στάδιο μεταφοράς μετά την περάτωση των διαδικασιών εξαγωγής τους εντός της διευρυμένης Κοινότητας, πλήττονται με τον εισαγωγικό δασμό που ισχύει *erga omnes* κατά την ημερομηνία έναρξης της ελεύθερης κυκλοφορίας τους. Ωστόσο, Οι διατάξεις αυτές δεν αφορούν τα προϊόντα που εξάγονται από την Κοινότητα των Δεκαπέντε, αν ο εισαγωγέας αποδείξει ότι δεν ζητήθηκε καμία επιστροφή κατά την εξαγωγή για τα προϊόντα της χώρας εξαγωγής.

164 Επιπλέον, κατά την παράγραφο 3 του οικείου άρθρου, τα προϊόντα που εμφανίζονται στο άρθρο 4, παράγραφος 5, προέρχονται από τρίτες χώρες και βρίσκονται σε καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 16, στοιχείο δ', ή σε καθεστώς προσωρινής εισδοχής, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 16, στοιχείο ζ', του κανονισμού 2913/92, σε ένα νέο κράτος μέλος την 1η Μαΐου 2004 και τα οποία έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία κατά την ημερομηνία αυτή ή μεταγενέστερα, πλήττονται με τον ισχύοντα εισαγωγικό δασμό κατά την ημερομηνία έναρξης της ελεύθερης κυκλοφορίας προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες.



165 Τονίζεται, αφενός, ότι το τελωνειακό καθεστώς του άρθρου 4, παράγραφος 15, στοιχείο β', του κανονισμού 2913/92 είναι η είσοδος σε ελεύθερη ζώνη ή ελεύθερη αποθήκη και, αφετέρου, ότι τα τελωνειακά καθεστώτα του άρθρου 4, παράγραφος 16, στοιχεία β' έως ζ', του κανονισμού 2913/92 είναι, κατά σειρά, η διαμετακόμιση, η τελωνειακή αποταμίευση, η τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, η μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο, η προσωρινή εισαγωγή και η τελειοποίηση προς επανεισαγωγή.

166 Κατά το άρθρο 166, στοιχείο α', του κανονισμού 2913/92, οι ελεύθερες ζώνες ή ελεύθερες αποθήκες αποτελούν τμήματα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας ή χώρους που βρίσκονται στο έδαφος αυτό, χωρισμένα από το υπόλοιπο εν λόγω τελωνειακό έδαφος, όπου τα μη κοινοτικά εμπορεύματα θεωρούνται, ως προς την εφαρμογή εισαγωγικών δασμών και μέτρων εμπορικής πολιτικής στον τομέα των εισαγωγών, ως μη ευρισκόμενα στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, εφόσον δεν έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία ούτε υπό άλλο τελωνειακό καθεστώς ούτε χρησιμοποιούνται ή καταναλίσκονται υπό όρους διαφορετικούς από αυτούς που προβλέπουν οι τελωνειακές ρυθμίσεις.

167 Κατά το άρθρο 91 του κανονισμού 2913/92, το καθεστώς της εξωτερικής διαμετακόμισης επιτρέπει την κυκλοφορία μεταξύ δύο σημείων του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας:

«α) μη κοινοτικών εμπορευμάτων, χωρίς τα εμπορεύματα αυτά να υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς ή άλλες επιβαρύνσεις ούτε σε μέτρα εμπορικής πολιτικής

β) κοινοτικών εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο κοινοτικού μέτρου που καθιστά αναγκαία την εξαγωγή τους σε τρίτη χώρα, και για τα οποία διενεργούνται οι σχετικές τελωνειακές διατυπώσεις εξαγωγής».

- 168 Κατά το άρθρο 98 του κανονισμού 2913/92, το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης επιτρέπει να αποθηκεύονται σε αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, αφενός, μη κοινοτικά εμπορεύματα, χωρίς να επιβάλλονται στα εμπορεύματα αυτά εισαγωγικοί δασμοί και μέτρα εμπορικής πολιτικής και, αφετέρου, κοινοτικά εμπορεύματα για τα οποία ειδική κοινοτική ρύθμιση προβλέπει, λόγω της υπαγωγής τους σε καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης, το ευεργέτημα των μέτρων που συνδέονται, καταρχήν, με την εξαγωγή των εμπορευμάτων.
- 169 Κατά το άρθρο 114, στοιχείο α', του ίδιου κανονισμού, το καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή επιτρέπει να χρησιμοποιούνται στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, προκειμένου να υποβληθούν σε μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης, μη κοινοτικά εμπορεύματα που πρόκειται να επανεξαχθούν εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας υπό μορφή παράγωγων προϊόντων, χωρίς να υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς ή σε μέτρα εμπορικής πολιτικής.
- 170 Κατά το άρθρο 130 του κανονισμού 2913/92, το καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο επιτρέπει την επεξεργασία, στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, μη κοινοτικών εμπορευμάτων, προκειμένου αυτά να υποβληθούν σε εργασίες που μεταβάλλουν το είδος ή την κατάσταση τους, χωρίς να υπόκεινται στους εισαγωγικούς δασμούς ή σε μέτρα εμπορικής πολιτικής, και τη θέση των προϊόντων που προκύπτουν από τις εν λόγω εργασίες σε ελεύθερη κυκλοφορία αφού καταβληθούν οι αναλογούντες εισαγωγικοί δασμοί.
- 171 Κατά το άρθρο 137 του κανονισμού 2913/92, το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής επιτρέπει τη χρησιμοποίηση στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, με ολική ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς και χωρίς να υπόκεινται σε μέτρα εμπορικής πολιτικής, μη κοινοτικών εμπορευμάτων που πρόκειται να επανεξαχθούν, χωρίς να έχουν υποστεί μεταποιήσεις, εξαιρουμένης της φυσιολογικής φθοράς τους λόγω χρήσης.
- 172 Κατά το άρθρο 145, παράγραφος 1, του κανονισμού 2913/92, το καθεστώς τελειοποίησης προς επανεξαγωγή επιτρέπει την προσωρινή εξαγωγή κοινοτικών

εμπορευμάτων εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας προκειμένου να υποστούν εργασίες τελειοποίησης και τη θέση των προϊόντων που προκύπτουν από τις εργασίες αυτές σε ελεύθερη κυκλοφορία με ολική ή μερική απαλλαγή από τους εισαγωγικούς δασμούς.

- 173 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι τα τελωνειακά καθεστώτα και οι διαδικασίες στα οποία αναφέρεται το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 αφορούν ιδίως καταστάσεις στις οποίες τα εμπορεύματα διέρχονται τα κοινοτικά σύνορα, χωρίς ωστόσο να οφείλονται αναλογούντες τελωνειακοί δασμοί, είτε διότι ο τελικός προορισμός τους δεν έχει ακόμη αποφασισθεί είτε διότι προορίζονται για μη κοινοτική αγορά. Τα εμπορεύματα αυτά, που απέκτησαν την ιδιότητα των κοινοτικών εμπορευμάτων την 1η Μαΐου 2004, όπως και τα εμπορεύματα που βρίσκονται σε διαδικασία μεταφοράς εντός της διευρυμένης Κοινότητας, αφού αποτέλεσαν αντικείμενο διατυπώσεων εξαγωγής, υπόκεινται, βάσει του μέτρου του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003, στον εισαγωγικό δασμό που ισχύει *erga omnes* κατά την ημερομηνία θέσεώς τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων

#### — Επιχειρήματα των διαδίκων

- 174 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι οι δασμοί που προβλέπει το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 είναι εισαγωγικοί δασμοί, όπως πιστοποιεί το γεγονός ότι εισπράττονται από τις τελωνειακές υπηρεσίες και στο πλαίσιο τελωνειακών διαδικασιών και αφορούν προϊόντα τα οποία υπόκεινται σε καθεστώ αναστολής κατά τη διέλευση των συνόρων της Κοινότητας. Το στοιχείο αυτό επιβεβαιώνεται, πρώτον, από το γεγονός ότι τα μέτρα αυτά αποτελούν, σύμφωνα με τη διατύπωση της παραγράφου 1 της εν λόγω διάταξης, παρέκκλιση από τις διατάξεις της Πράξης προσχώρησης που προβλέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των απαλλαγμένων από δασμούς προϊόντων, δεύτερον, από την αιτιολόγηση ανάλογης διάταξης, του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΚ) 60/2004 της Επιτροπής, της 14ης Ιανουαρίου 2004, για τη θέσπιση μεταβατικών μέτρων στον τομέα της ζάχαρης λόγω της προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Εσθονίας, της Κύπρου, της Λετονίας, της Λιθουανίας, της Ουγγαρίας, της Μάλτας, της Πολωνίας, της Σλοβενίας και της Σλοβακίας (ΕΕ L 9, σ. 8), όπως εκτέθηκε από την Επιτροπή με την έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού

αυτού και, τρίτον, από τη ρητή αναφορά του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 ότι «τα προϊόντα [...] βαρύνονται με τον [erga omnes] εφαρμοζόμενο εισαγωγικό δασμό».

175 Η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει ότι, κατά το άρθρο 25 ΕΚ, οι εισαγωγικοί δασμοί ή τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος –ανεξαρτήτως του αν θεσπίστηκαν από τα κράτη μέλη ή από τα κοινοτικά όργανα– απαγορεύονται μεταξύ των κρατών μελών, χωρίς να μπορούν να δικαιολογηθούν από τον σκοπό τους.

176 Λόγω του απόλυτου χαρακτήρα της απαγόρευσης αυτής, το Δικαστήριο έχει πει ότι οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στα κοινοτικά όργανα στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής πρέπει, εν πάση περιπτώσει μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου, να χρησιμοποιηθούν αποκλείοντας κάθε μέτρο που προσκρούει στην εκ μέρους των κρατών μελών εξαφάνιση των εισαγωγικών δασμών και των ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος (απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Απριλίου 1978, 80/77 και 81/77, *Les Commissionnaires Réunis* και *Les Fils de Henri Ramel*, Συλλογή τόμος 1978, σ. 315, σκέψη 35). Ομοίως, κάθε παρέκκλιση από την απαγόρευση αυτή πρέπει να προβλέπεται ρητώς και χρήζει στενής ερμηνείας (προαναφερθείσα απόφαση *Les Commissionnaires réunis* και *Les Fils de Henri Ramel*, σκέψη 24). Ειδικότερα, οι παρεκκλίσεις από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων τις οποίες εισήγαγαν οι Συνθήκες προσχώρησης πρέπει να προβλέπονται σαφώς και άνευ αμφισβησίας και χρήζουν στενής ερμηνείας (απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Δεκεμβρίου 1998, C-233/97, *KarrAhl*, Συλλογή 1998, σ. I-8069, σκέψεις 18 και 21).

177 Ως εκ τούτου, η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει τις επιβαρύνσεις που επιβάλλονται από την ανάγκη αποφυγής των συνεπειών των σχετικών με τα πλεονάζοντα αποθέματα κανόνων του άρθρου 4 του κανονισμού 1972/2003. Εξάλλου, η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει ότι το τελευταίο αυτό μέτρο σκοπεί στην αποτροπή της κερδοσκοπίας και τονίζει ότι δεν υφίσταται κανένας σύνδεσμος μεταξύ των επιβληθεισών επιβαρύνσεων και των πράξεων αυτών.

178 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 179 Η άποψη της Δημοκρατίας της Πολωνίας δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Δημοκρατίας της Πολωνίας, η είσπραξη της επιβληθείσας με το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 επιβάρυνσης δεν προσκρούει στην απαγόρευση των εισαγωγικών δασμών και των μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος που προβλέπει το άρθρο 25 ΕΚ, καθότι η επιβάρυνση αυτή δεν αποτελεί πρόσοδο μονομερώς αποφασιζόμενη από ένα κράτος μέλος, αλλά κοινοτικό μέτρο λαμβανόμενο μεταβατικώς προς αντιμετώπιση ορισμένων δυσχερειών απορρευουσών, στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, από την προσχώρηση δέκα νέων κρατών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 25ης Μαΐου 1978, 136/77, Racke, Συλλογή τόμος 1978, σ. 385, σκέψη 7).
- 180 Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 1972/2003 και, ειδικότερα, το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού βάσει διάταξης η οποία της παρέχει τη δυνατότητα να θεσπίσει μεταβατικά μέτρα αναγκαία για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το ισχύον στα νέα κράτη μέλη καθεστώς στο καθεστώς που προκύπτει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, ήτοι το άρθρο 41 της Πράξης προσχώρησης. Τα εν λόγω μεταβατικά μέτρα είναι δυνατό να αποτελούν, μεταξύ άλλων, παρεκκλίσεις από τους κανόνες που άλλως θα είχαν εφαρμογή σε συγκεκριμένη νομική κατάσταση, όπως το άρθρο 25 ΕΚ. Ως εκ τούτου, η εξέταση του Πρωτοδικείου πρέπει να άπτεται μόνον του ζητήματος αν τα μέτρα που εισάγει το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των μεταβατικών μέτρων που θεσπίζονται βάσει της εν λόγω διάταξης της Πράξης προσχώρησης. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, το εν λόγω σύστημα δεν μπορεί να θεωρηθεί καταρχήν αντίθετο προς τις σχετικές με την απαγόρευση των εισαγωγικών δασμών διατάξεις της Συνθήκης και της Πράξης προσχώρησης (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 20ής Οκτωβρίου 1987, 119/86, Ισπανία κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4121, σκέψη 15).
- 181 Επομένως, η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν μπορεί να επικαλεστεί παραβίαση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων και, ειδικότερα, το άρθρο 25 ΕΚ για να αμφισβητήσει τη νομιμότητα των επιβαρύνσεων που εισάγει το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003. Θα μπορούσε, ωστόσο, να προβάλει τον ισχυρισμό ότι η παρέκκλιση από τους κανόνες της Συνθήκης που εισήγαγε το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού βαίνει πέραν των εξουσιών που αναγνωρίζει στην Επιτροπή το άρθρο 41 της Πράξης προσχώρησης, όπως υποστήριξε στο πλαίσιο του δευτέρου λόγου ακύρωσης, ο οποίος πρέπει, ως εκ τούτου, να εξεταστεί ευθύς αμέσως.

Επί του δευτέρου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από αναρμοδιότητα της Επιτροπής και παράβαση των άρθρων 22 και 41 της Πράξης προσχώρησης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 182 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η Πράξη προσχώρησης είναι αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων της με τα υποψήφια για προσχώρηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση κράτη. Υπενθυμίζει ότι, κατά το άρθρο 22, «τα μέτρα που απαριθμούνται στο Παράρτημα IV της [Πράξης προσχώρησης] εφαρμόζονται υπό τους όρους που προβλέπονται στο εν λόγω παράρτημα». Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1972/2003, η διάταξη αυτή εφαρμόζεται «κατά παρέκκλιση του παραρτήματος IV, σημείο 5, της Πράξης προσχώρησης», πράγμα που σημαίνει ότι η Επιτροπή έχει δικαίωμα μονομερούς τροποποίησης των αποτελεσμάτων των διαπραγματεύσεων προσχώρησης, κατά παράβαση των διαδικασιών τροποποίησης ή αναστολής της ισχύος των διατάξεων της Πράξης προσχώρησης που προβλέπονται από τα άρθρα 7 έως 9 της πράξης αυτής.
- 183 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι στο άρθρο 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης μπορεί να βασισθεί μόνον η θέσπιση των μεταβατικών μέτρων που είναι αναγκαία για τη διευκόλυνση της μετάβασης στο καθεστώς που απορρέει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής υπό τους όρους της Πράξης προσχώρησης. Όπως υποστηρίζει, σκοπός των μεταβατικών μέτρων του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 δεν είναι να συμπληρώσουν την Πράξη προσχώρησης, αλλά να προτείνουν διαφορετικές λύσεις οι οποίες θα εμποδίσουν τη θέσπιση των προβλεπόμενων στο παράρτημα IV, σημείο 5, της πράξης αυτής μέτρων και θα τροποποιήσουν, σε βάρος της, τους όρους προσχώρησης.
- 184 Κατά τη Δημοκρατία της Πολωνίας, η Επιτροπή δεν μπορεί να υποστηρίζει ότι απλώς αποσαφήνισε το περιεχόμενο της Πράξης προσχώρησης, καθότι το προβλεπόμενο στο άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 μέτρο εισάγει παρέκκλιση από τις λεπτομέρειες εφαρμογής των καθεστώτων αναστολής που καθορίζει το παράρτημα IV, σημείο 5, της Πράξης προσχώρησης.
- 185 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 186 Είναι, βεβαίως, γεγονός ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να τροποποιήσει τους όρους της Πράξης προσχώρησης πέραν του κανονιστικού πλαισίου που έχει θεσπίσει η Συνθήκη και η Πράξη προσχώρησης. Ωστόσο, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, το άρθρο 41 της πράξης αυτής καθιστά δυνατή τη θέσπιση κάθε μέτρου που είναι αναγκαίο για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το ισχύον στα νέα κράτη μέλη καθεστώς στο καθεστώς που απορρέει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής.
- 187 Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι, όπως προκύπτει από τις ανωτέρω σκέψεις, το προβλεπόμενο από το άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003 σύστημα δασμολόγησης πλεοναζόντων αποθεμάτων προϊόντων που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία την 1η Μαΐου 2004 και βρίσκονται στα νέα κράτη μέλη, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τη δασμολόγηση των πλεοναζόντων αποθεμάτων που κατέχουν ιδιώτες επιχειρηματίες, αποτελεί ένα από τα μεταβατικά μέτρα που μπορεί να θεσπίσει η Επιτροπή βάσει του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της Πράξης προσχώρησης.
- 188 Συνεπώς, τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προστασία της πρακτικής αποτελεσματικότητας του εν λόγω συστήματος δασμολόγησης πρέπει επίσης να καλύπτονται από την τελευταία αυτή διάταξη, διότι άλλως οι σκοποί της κοινής αγοράς που επιδιώκει το επίμαχο σύστημα, οι οποίοι είναι κατά τα λοιπά αναγκαίοι για τη διευκόλυνση της μετάβασης από το ισχύον στα νέα κράτη μέλη καθεστώς στο καθεστώς που απορρέει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, δεν θα εκπληρώνονταν.
- 189 Ως εκ τούτου, πρέπει να εξεταστεί αν, όπως υποστήριξε η Επιτροπή με την απάντησή της στον πρώτο λόγο ακύρωσης, η δασμολόγηση των προϊόντων που τελούν υπό καθεστώς αναστολής ή βρίσκονται σε στάδιο μεταφοράς εντός της διευρυμένης Κοινότητας, αφού προηγουμένως αποτέλεσαν αντικείμενο διατυπώσεων εξαγωγής, με εισαγωγικό δασμό εφαρμοζόμενο *erga omnes* κατά την ημερομηνία θέσης τους σε κυκλοφορία, κατά το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003, είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 4 του κανονισμού αυτού.

- 190 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι η Επιτροπή έχει ευρεία αρμοδιότητα θέσπισης μέτρων στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 11ης Ιουλίου 1989, 265/87, Schröder HS Kraftfutter, Συλλογή 1989, σ. 2237, σκέψη 22, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2003, C-445/00, Αυστρία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. I-8549, σκέψη 81). Επομένως, ο μη σύννομος χαρακτήρας του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 στοιχειοθετείται μόνον αν το προβλεπόμενο από τη διάταξη αυτή μέτρο δεν είναι προδήλως αναγκαίο για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού.
- 191 Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, ελλείψει των μέτρων που προβλέπει το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003, οι εγκατεστημένοι στα νέα κράτη μέλη επιχειρηματίες θα μπορούσαν να μειώσουν πλασματικώς τα πλεονάζοντα αποθέματά τους επίμαχων προϊόντων υπαγάγοντάς τα στο καθεστώς αναστολής σε ένα ή περισσότερα από τα παλαιά ή νέα κράτη μέλη πριν από την 1η Μαΐου 2004. Με τον τρόπο αυτόν, οι εν λόγω επιχειρηματίες θα απαλλάσσονταν από την προβλεπόμενη στο άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003 επιβάρυνση στη χώρα καταγωγής τους, στο μέτρο που δεν θα κατείχαν πλεονάζοντα αποθέματα την 1η Μαΐου 2004.
- 192 Τα προϊόντα που τελούν υπό καθεστώς αναστολής εξακολουθούν, πάντως, να βρίσκονται στη διάθεσή τους σε άλλα κράτη μέλη και οι ενδιαφερόμενοι επιχειρηματίες είναι σε θέση να τα θέσουν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της διευρυμένης Κοινότητας μετά την 1η Μαΐου 2004, χωρίς να οφείλουν το ποσό της επίδικης επιβάρυνσης, με αποτέλεσμα το άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003 να καθίσταται κενό περιεχομένου.
- 193 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι μέτρα όπως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 είναι αναγκαία για τη διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 4 του κανονισμού αυτού.
- 194 Κατά συνέπεια, στο μέτρο που η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν αμφισβητεί, στο πλαίσιο του υπό εξέταση λόγου ακύρωσης, τις λεπτομέρειες εφαρμογής ή την καταλληλότητα της επιβάρυνσης αυτής, αλλά αυτή καθαυτή την αρμοδιότητα της Επιτροπής να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να προβλέπουν επιβαρύνσεις για προϊόντα που τελούν υπό καθεστώς αναστολής και βρίσκονται στο έδαφός τους την 1η Μαΐου 2004, διαπιστώνεται ότι ο υπό εξέταση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.



Επί του τρίτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 195 Η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει ότι το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 ορίζει ότι ο εισαγωγικός δασμός που ισχύει *erga omnes* δεν επιβάλλεται στα προϊόντα που εξάγονται από την Κοινότητα των Δεκαπέντε προς την Πολωνία –αν ο εισαγωγέας αποδείξει ότι δεν ζητήθηκε κανένας περιορισμός κατά την εξαγωγή για τα προϊόντα της χώρας εξαγωγής–, αλλά δεν δέχεται την απαλλαγή αυτή για τα προϊόντα που εξάγονται από την Πολωνία προς την Κοινότητα των Δεκαπέντε.
- 196 Η Δημοκρατία της Πολωνίας προσθέτει ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ανάλογα μέτρα δυσμενούς διάκρισης μετά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995.
- 197 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι η δυσμενής αυτή διάκριση δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από το επιχείρημα ότι ο κίνδυνος κερδοσκοπίας προερχόταν κυρίως από τις εισροές εμπορευμάτων από την Πολωνία προς την Κοινότητα των Δεκαπέντε, στοιχείο που άλλωστε δεν αποδείχθηκε. Περαιτέρω, ακόμη και αν υφίστατο πραγματικός κίνδυνος κερδοσκοπίας κυρίως λόγω των εισροών εμπορευμάτων από την Πολωνία, ο κίνδυνος αυτός δεν θα νομιμοποιούσε τα θεσπισθέντα μέτρα, καθόσον δεν αφορούν μόνον «πλεονάζοντα αποθέματα», αλλά όλες τις ποσότητες των προϊόντων αυτών. Αν ο κίνδυνος κερδοσκοπίας συνίστατο στην υπαγωγή των πολωνικών γεωργικών προϊόντων σε καθεστώς αναστολής, με σκοπό την άντληση κέρδους από τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της διευρυμένης Κοινότητας, η διατήρηση των προτιμησιακών εισαγωγικών δασμών που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία προσχώρησης επί των προϊόντων που την 1η Μαΐου 2004 υπέκειντο σε τελωνειακά καθεστώτα αναστολής αποτελούσε επαρκές μέτρο πρόληψης.
- 198 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

## — Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 199 Όπως υπενθυμίστηκε με τις ανωτέρω σκέψεις 128 έως 130, μολονότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων μεταξύ γεωργικών παραγωγών της Κοινότητας απαιτεί να μην τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης παρεμφερείς καταστάσεις και όμοιας μεταχείρισης διαφορετικές καταστάσεις, εντούτοις, την 1η Μαΐου 2004, η κατάσταση της γεωργίας στα νέα κράτη μέλη διέφερε ριζικά από την κατάσταση που υφίστατο στα παλαιά κράτη μέλη.
- 200 Ως εκ τούτου, η απλή εφαρμογή διαφορετικών κανόνων στους επιχειρηματίες των νέων και των παλαιών κρατών μελών δεν συνεπάγεται καμία δυσμενή διάκριση.
- 201 Εν προκειμένω, όπως ορθώς επισημαίνει η Επιτροπή, αν σκοπός των διατάξεων στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003, όσον αφορά τα προερχόμενα από τα νέα κράτη μέλη προϊόντα, είναι να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι επιχειρηματίες, προσφεύγοντας σε ένα από τα είδη καθεστώτος αναστολής, να μπορέσουν να μειώσουν πλασματικώς τα σωρευθέντα αποθέματα πριν από την 1η Μαΐου 2004, προκειμένου να τα θέσουν σε ελεύθερη κυκλοφορία μετά την ημερομηνία αυτή ως προϊόντα μη υπαγόμενα σε εισαγωγικούς δασμούς, ο σκοπός τους διαφέρει όσον αφορά τα προϊόντα που προέρχονται από την Κοινότητα και υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της διευρυμένης Κοινότητας αφού τηρήθηκαν οι διατυπώσεις δημοσιότητας.
- 202 Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι τα τελευταία αυτά προϊόντα δεν υπόκεινται στην επίδικη επιβάρυνση του άρθρου 4 του κανονισμού 1972/2003, ο σκοπός των διατάξεων του άρθρου 3, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού δεν μπορεί να είναι, στο μέτρο που τα αφορά, η διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της επίδικης επιβάρυνσης.

203 Αντιθέτως, σκοπός των διατάξεων που αφορά το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού είναι, μεταξύ άλλων, να αποτρέψουν το ενδεχόμενο γεωργικά προϊόντα που εξήχθησαν από την Κοινότητα πριν από την 1η Μαΐου 2004 και αποτέλεσαν αντικείμενο επιστροφής κατά την εξαγωγή να υπαχθούν ακολούθως, μετά τις διατυπώσεις εξαγωγής, στο καθεστώς αναστολής ή να μεταφερθούν στο εσωτερικό της διευρυμένης Κοινότητας και να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς την καταβολή δασμών, καθότι τα προϊόντα αυτά θα μπορούσαν να αποτελέσουν εκ νέου, χωρίς λόγο, αντικείμενο επιστροφής κατά την εξαγωγή. Ο σκοπός αυτός προβλέπεται στην τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1972/2003, η οποία έχει ως εξής:

«Πρέπει να διασφαλισθεί ότι τα εμπορεύματα για τα οποία έχουν καταβληθεί επιστροφές κατά την εξαγωγή πριν από την 1η Μαΐου 2004 δεν θα δικαιούνται εκ νέου επιστροφή κατά την εξαγωγή τους σε τρίτες χώρες μετά τις 30 Απριλίου 2004.»

204 Για τον λόγο αυτόν, μόνον το άρθρο 3, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού 1972/2003 προβλέπει απαλλαγή αν ο επιχειρηματίας αποδείξει ότι τα προϊόντα αυτά δεν αποτέλεσαν στο παρελθόν αντικείμενο επιστροφής κατά την εξαγωγή.

205 Δεδομένου ότι οι δύο σκοποί που επιδιώκουν οι διατάξεις του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 εκπληρώνονται κατ' ανάγκη μέσω της εφαρμογής διαφορετικών καθεστώτων για τα προϊόντα που τελούν υπό καθεστώς αναστολής και προέρχονται, αφενός, από τα νέα κράτη μέλη και, αφετέρου, από την Κοινότητα των Δεκαπέντε, η εφαρμογή διαφορετικών καθεστώτων στις δύο αυτές κατηγορίες προϊόντων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως εισάγουσα δυσμενή διάκριση.

206 Όσον αφορά, τέλος, το επιχείρημα της Δημοκρατίας της Πολωνίας ότι η Επιτροπή δεν εφάρμοσε ανάλογα μέτρα μετά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995, αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως επισημάνθηκε με την ανωτέρω σκέψη 132, τα μεταβατικά μέτρα που πρέπει να θεσπίζονται στον τομέα της γεωργίας στο πλαίσιο κάθε διεύρυνσης της Κοινότητας πρέπει να προσαρμόζονται στους συγκεκριμένους κινδύνους διατάραξης των γεωργικών αγορών που συνεπάγεται η διεύρυνση. Ως εκ τούτου, τα θεσμικά όργανα δεν υποχρεούνται να εφαρμόσουν ανάλογα μεταβατικά μέτρα στο πλαίσιο δύο διαδοχικών διευρύνσεων.

207 Συνεπώς, ο υπό εξέταση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τετάρτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από ελλιπή ή ανεπαρκή αιτιολογία

— Επιχειρήματα των διαδίκων

208 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι η θέσπιση των προβλεπόμενων από το άρθρο 3, παράγραφος 2, του κανονισμού 1972/2003 μέτρων δυσμενούς διάκρισης αποτελεί την ουσία του άρθρου 3 του κανονισμού αυτού, χωρίς καμία επ' αυτού αιτιολογία.

209 Η Δημοκρατία της Πολωνίας απορρίπτει, ειδικότερα, την άποψη ότι η αιτιολογία του μέτρου που εισάγει το άρθρο 4 του κανονισμού 1972/2003 έχει κατ' αναλογία εφαρμογή στα μέτρα που θεσπίζονται βάσει του άρθρου 3 του κανονισμού αυτού, καθόσον οι εν λόγω διατάξεις εισάγουν διαφορετικά μεταβατικά μέτρα.

210 Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι η αιτιολογία των μέτρων που εισάγει το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 θα έπρεπε τουλάχιστον να περιλαμβάνει την περιγραφή των περιστάσεων που δικαιολογούν τη θέσπιση, για ορισμένη ομάδα προϊόντων, ειδικών διατάξεων στον τομέα του καθεστώτος αναστολής, τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο το θεσπισθέν μέτρο χρησιμεύει για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης και τους λόγους που δικαιολογούν τη διαφοροποίηση μεταξύ των υπηκόων της Κοινότητας των Δεκαπέντε και των υπηκόων των νέων κρατών μελών.

211 Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει επίσης ότι η αιτιολογία του μεταβατικού μέτρου που θεσπίστηκε βάσει του κανονισμού 3108/94 κατά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 1995 ήταν ακριβέστερη από εκείνη των μεταβατικών μέτρων που εισήγαγε το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003, η οποία περιέχεται στη δεύτερη

αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού. Περαιτέρω, το μέτρο αυτό είναι λιγότερο περιοριστικό από εκείνο του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003, με αποτέλεσμα να ενισχύεται η υποχρέωση αιτιολογίας του, καθόσον, όταν η απόφαση βαίνει σαφώς πέραν των προγενέστερων αποφάσεων, η κοινοτική αρχή οφείλει να αναπτύξει ρητώς τη συλλογιστική της (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1975, 73/74, *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1975, σ. 457, σκέψη 31, και της 14ης Φεβρουαρίου 1990, C-350/88, *Delacre* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-395, σκέψη 15).

- 212 Τέλος, παρόμοιο μεταβατικό μέτρο θεσπίστηκε με το άρθρο 5 του κανονισμού 60/2004 και αιτιολογήθηκε ειδικώς με την έκτη αιτιολογική σκέψη του.
- 213 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 214 Κατά πάγια νομολογία, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 253 ΕΚ αιτιολογία πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της οικείας πράξης και πρέπει να διαφαίνεται από αυτή κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής που εκδίδει την προσβαλλόμενη πράξη, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο να μπορεί να ασκεί τον έλεγχό του (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 2005, C-138/03, C-324/03 και C-431/03, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2005, σ. I-10043, σκέψη 54 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 215 Η απαίτηση αυτή πρέπει να εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως του περιεχομένου της πράξης, της φύσης των προβαλλομένων λόγων και του συμφέροντος που ενδεχομένως αντλούν από την παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία μιας πράξης ικανοποιεί τις απαιτήσεις

του άρθρου 253 ΕΚ πρέπει να εκτιμάται τόσο βάσει της διατύπωσής της όσο και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό ζήτημα (βλ. απόφαση Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 214 ανωτέρω, σκέψη 55, και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 216 Όταν πρόκειται για πράξη γενικής ισχύος, η αιτιολογία μπορεί να περιοριστεί στην περιγραφή, αφενός, της συνολικής κατάστασης που οδήγησε στην έκδοσή της και, αφετέρου, των γενικών σκοπών που επιδιώκει (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 3ης Ιουλίου 1985, 3/83, *Abrias* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1995, σκέψη 30, και της 10ης Μαρτίου 2005, C-342/03, *Ισπανία κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2005, σ. I-1975, σκέψη 55).
- 217 Εξάλλου, αν η γενικής ισχύος πράξη αποκαλύπτει την ουσία του επιδιωκόμενου από το κοινοτικό όργανο σκοπού, θα ήταν υπερβολικό να απαιτηθεί ειδική αιτιολογία για καθεμία από τις τεχνικές επιλογές στις οποίες προέβη (βλ. απόφαση της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, C-310/04, *Ισπανία κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2006, σ. I-7285, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 218 Υπό το πρίσμα των εκτιμήσεων αυτών πρέπει να εξακριβωθεί αν η αιτιολογία του κανονισμού 1972/2003 είναι επαρκής όσον αφορά την υπαγωγή των προερχόμενων από τα νέα κράτη μέλη προϊόντων στα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού αυτού.
- 219 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η αιτιολογία του κανονισμού 1972/2003 περιλαμβάνεται στις αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 6 του εν λόγω κανονισμού.
- 220 Η πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1972/2003 διευκρινίζει ότι πρέπει να θεσπισθούν μεταβατικά μέτρα προκειμένου να αποσοβηθεί ο κίνδυνος εκτροπής από την κατεύθυνση του εμπορίου που θα μπορούσε να θίξει την κοινή οργάνωση των γεωργικών αγορών ως συνέπεια της προσχώρησης.

- 221 Η δεύτερη και η τέταρτη αιτιολογική σκέψη αφορούν μέτρα επιστροφής κατά την εξαγωγή.
- 222 Η τρίτη αιτιολογική σκέψη εξηγεί ότι οι εκτροπές από την κατεύθυνση του εμπορίου που μπορούν να διαταράξουν την οργάνωση της αγοράς αφορούν συχνά προϊόντα τα οποία μετακινούνται πλασματικώς ενόψει της διεύρυνσης, ενώ δεν αποτελούν μέρος των κανονικών αποθεμάτων του οικείου κράτους. Η εν λόγω αιτιολογική σκέψη διευκρινίζει ότι πλεονάζοντα αποθέματα ενδέχεται επίσης να προκύψουν από την εθνική παραγωγή και, ως εκ τούτου, είναι σκόπιμη η επιβολή αποτρεπτικών επιβαρύνσεων.
- 223 Τέλος, η πέμπτη και η έκτη αιτιολογική σκέψη περιορίζονται στην αναφορά ότι τα προβλεπόμενα στον κανονισμό 1972/2003 μέτρα είναι αναγκαία, κατάλληλα και σύμφωνα προς τη γνώμη όλων των οικείων επιτροπών διαχείρισης και ότι χρήζουν ομοιόμορφης εφαρμογής.
- 224 Συνεπώς, καμία από τις προαναφερθείσες αιτιολογικές σκέψεις δεν εξηγεί σαφώς τους ειδικούς λόγους για τους οποίους η Επιτροπή εξέδωσε τα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 όσον αφορά τα προερχόμενα από τα νέα κράτη μέλη προϊόντα.
- 225 Συναφώς, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστήριξε ότι η Επιτροπή αιτιολόγησε ρητώς άλλα μέτρα, παρεμφερή προς το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003.
- 226 Καταρχάς, η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέπεμψε στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3108/94, η οποία, κατά την άποψή της, αφορά το άρθρο 4, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού αυτού. Η διάταξη αυτή, κατά την οποία στα μη κοινοτικά εμπορεύματα που τελούν υπό καθεστώς αποθήκευσης, ενεργητικής τελειοποίησης ή προσωρινής εισαγωγής την 1η Ιανουαρίου 1995 επιβάλλεται επιπλέον επιβάρυνση, πέραν της επιβάρυνσης του νέου κράτους μέλους σε περίπτωση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία υπολογιζομένης από την ημερομηνία αυτή, παρουσιάζει ομοιότητες με εκείνη του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003. Εντούτοις, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Δημοκρατίας της Πολωνίας, η

διάταξη αυτή δεν αιτιολογείται ειδικώς στη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 3108/94. Συγκεκριμένα, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη διευκρινίζει απλώς ότι, για λόγους απλούστευσης, πρέπει να εφαρμοστεί ένα καθεστώς που θα βασίζεται στην αρχή κατά την οποία κάθε διακοινοτική πράξη που τέθηκε σε ισχύ πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995 εξακολουθεί να υπόκειται στις διατάξεις που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία αυτή.

227 Η Δημοκρατία της Πολωνίας παρέπεμψε επίσης στην έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 60/2004, η οποία, όπως υποστηρίζει, αιτιολογεί ειδικώς το άρθρο 5 του εν λόγω κανονισμού που εισάγει στον τομέα της ζάχαρης ένα μέτρο παρεμφερές προς εκείνο του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003. Συγκεκριμένα, η έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 60/2004 εξηγεί ότι το παράρτημα IV, σημείο 5, της Πράξης προσχώρησης προβλέπει ότι τα εμπορεύματα τα οποία έχουν τεθεί υπό διάφορους τύπους καθεστώτος αναστολής κατά την ημερομηνία προσχώρησης απαλλάσσονται από δασμούς, όταν τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία, υπό τον όρον ότι πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Εξηγεί επίσης ότι, στον τομέα της ζάχαρης, υπάρχει υψηλός κίνδυνος να χρησιμοποιηθεί η δυνατότητα αυτή για κερδοσκοπία και να καταστεί δυνατό στους επιχειρηματίες να παρακάμψουν την υποχρέωση που προβλέπει ο παρών κανονισμός να αποσύρουν από την αγορά με δικές τους δαπάνες τις ποσότητες πλεονάζουσας ζάχαρης ή ισογλυκόζης που προσδιορίζονται από τις αρχές των νέων κρατών μελών ή να πληρώσουν τις επιβαρύνσεις, αν δεν μπορούν να αποδείξουν την εξαφάνιση των εν λόγω ποσοτήτων. Τέλος, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη προβλέπει ότι τα προϊόντα που ενέχουν τον κίνδυνο αυτόν πρέπει, επομένως, να υπόκεινται σε εισαγωγικούς δασμούς κατά την ημερομηνία θέσης τους σε ελεύθερη κυκλοφορία.

228 Ωστόσο, η ύπαρξη ρητής αιτιολογίας για μεταγενέστερο μέτρο παρεμφερές προς εκείνο του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 δεν προδικάζει το κατά πόσον η έλλειψη παρόμοιας διευκρίνισης στον τελευταίο αυτόν κανονισμό σημαίνει οπωσδήποτε ότι η αιτιολογία του είναι ανεπαρκής όσον αφορά τα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού αυτού.

229 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να εξεταστούν τα εν λόγω μέτρα εντός του πλαισίου τους. Όπως προκύπτει από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1972/2003, ένας από τους κύριους σκοπούς του κανονισμού αυτού είναι να αποτραπούν οι κίνδυνοι εκτροπής από την κατεύθυνση εμπορίου που δύνανται να διαταράξουν την κοινή οργάνωση αγοράς και προκαλούνται από τη δημιουργία πλεονάζοντων αποθεμάτων.



- 230 Ο σκοπός αυτός εκπληρώνεται, σύμφωνα με το πνεύμα του κανονισμού 1972/2003, με την επιβολή της προβλεπόμενης στο άρθρο 4 του κανονισμού αυτού επιβάρυνσης επί των πλεοναζόντων αποθεμάτων που υφίστανται στα νέα κράτη μέλη, ενώ η τρίτη αιτιολογική σκέψη του οικείου κανονισμού αναφέρει ότι η επιβάρυνση αυτή ενδείκνυται για την εκπλήρωση του εν λόγω σκοπού.
- 231 Ο ρόλος του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003, όσον αφορά τα προϊόντα που υπόκεινται σε καθεστώς αναστολής και προέρχονται από τα νέα κράτη μέλη, είναι απλώς η συμπλήρωση του συστήματος δασμολόγησης των πλεοναζόντων αποθεμάτων που καθιέρωσε το άρθρο 4 του κανονισμού αυτού και, ειδικότερα, η διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας της διάταξης αυτής.
- 232 Πράγματι, όσον αφορά τα επίμαχα προϊόντα που προέρχονται από τα νέα κράτη μέλη, η ανάγκη θέσπισης των μέτρων του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 για την εφαρμογή του συστήματος δασμολόγησης είναι προφανής, δεδομένου ότι, όπως τονίστηκε με τις ανωτέρω σκέψεις 191 έως 193, είναι σαφές ότι, ελλείψει των μέτρων αυτών, κάθε επιχειρηματίας που κατέχει προϊόντα στα οποία είναι δυνατό να επιβληθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 4 του κανονισμού αυτού επιβάρυνση μπορεί να απαλλαγεί από την επιβάρυνση αυτή υπάγοντας τα οικεία προϊόντα σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα που προβλέπει το άρθρο 3 του κανονισμού αυτού εντός άλλου κράτους μέλους.
- 233 Συνεπώς, όσον αφορά τα επίμαχα προϊόντα που προέρχονται από τα νέα κράτη μέλη, τα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 αποτελούν απλώς τεχνική επιλογή της Επιτροπής προς διασφάλιση της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 4 του κανονισμού αυτού, λαμβανομένου υπόψη ότι η τελευταία αυτή διάταξη είναι η κύρια τεχνική επιλογή της Επιτροπής για την εκπλήρωση του σκοπού της, ήτοι την αποτροπή της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων εντός των νέων κρατών μελών.
- 234 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η Επιτροπή δεν είχε υποχρέωση να αιτιολογήσει ειδικότερα την ανάγκη θέσπισης των μέτρων του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003, από πλευράς της προαναφερθείσας στις σκέψεις 216 και 217 νομολογίας, δεδομένου ότι η αιτιολογία του κανονισμού αυτού ορίζει ρητώς τον σκοπό

περί πρόληψης της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων και την ανάγκη καθιέρωσης συστήματος δασμολόγησης των αποθεμάτων αυτών (τρίτη αιτιολογική σκέψη), καθώς και το σύνολο των περιστάσεων που οδήγησαν στην έκδοση του εν λόγω κανονισμού (πρώτη αιτιολογική σκέψη σε συνδυασμό με την τρίτη). Η σχετική αιτιολογία πρέπει, επομένως, να θεωρηθεί ανεπαρκής.

235 Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται από το πλαίσιο στο οποίο εκδόθηκε ο κανονισμός 1972/2003. Συγκεκριμένα, η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν αμφισβητεί ότι συνεργάστηκε στενά στη διαδικασία έκδοσης του εν λόγω κανονισμού, μετέχοντας ως παρατηρητής στις διάφορες συνεδριάσεις της αρμόδιας για την έκδοσή του επιτροπής. Η Δημοκρατία της Πολωνίας, εξάλλου, αντάλλαξε εκτενώς απόψεις επί του ζητήματος αυτού με την Επιτροπή. Τέλος, από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή ήταν πρόθυμη να συζητήσει τα διάφορα σχετικά με τον κανονισμό αυτόν ζητήματα και να εξετάσει ενδεχόμενες τροποποιήσεις πριν από την έκδοση του εν λόγω κανονισμού.

236 Σημειωτέον ότι από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Επιτροπή συζήτησε συγκεκριμένα με τη Δημοκρατία της Πολωνίας, αφενός, το κατά πόσον η θέσπιση των μέτρων του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 ενέπιπτε στις αρμοδιότητες που απονέμει στο όργανο αυτό το άρθρο 41 της Πράξης προσχώρησης και, αφετέρου, τους λόγους που υπαγόρευσαν τη θέσπιση των εν λόγω μέτρων.

237 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, ο υπό κρίση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πέμπτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- <sup>238</sup> Η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 μέτρα, επιβάλλοντας σε ορισμένα προϊόντα εισαγωγικούς δασμούς υψηλότερους από εκείνους που προκύπτουν από το προτιμησιακό τελωνειακό καθεστώς που ίσχυε κατά το προ της προσχώρησής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση χρόνο, θεσπίστηκαν κατά παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.
- <sup>239</sup> Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι μπορούσε, όπως και οι Πολωνοί επιχειρηματίες, να έχει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στο ότι η διαδικασία που εφαρμόζεται στα εμπορεύματα που τελούν υπό προσωρινή εναπόθεση ή εμπίπτουν σε ένα από τα τελωνειακά καθεστώτα ή μεταφέρονται στο εσωτερικό της διευρυμένης Κοινότητας από 1ης Μαΐου 2004 θα διεξαγόταν σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπει το παράρτημα IV, σημείο 5, της Πράξης προσχώρησης και ότι, εν πάση περιπτώσει, οι εισαγωγικοί δασμοί που ίσχυαν στις 30 Απριλίου 2004 δεν θα αυξάνονταν μετά την ημερομηνία προσχώρησης, παρά μόνο για μεταβατικό στάδιο.
- <sup>240</sup> Συναφώς, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι, μολονότι η αρχή προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης δεν μπορεί να αποκλείσει μεταβολές και προσαρμογές όρων εξελισσόμενων στο μέλλον, τα οικεία μεταβατικά μέτρα βαίνουν πέραν μιας απλής προσαρμογής και αποτελούν νέα ρύθμιση της κατάστασης που προηγουμένως διεπόταν από την Πράξη προσχώρησης.
- <sup>241</sup> Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι, με το υπόμνημα αντικρούσεως, η Επιτροπή δέχεται ότι οι ενημερωμένοι επιχειρηματίες δεν μπορούσαν να προβλέψουν την έκδοση της προσβαλλόμενης πράξης και επισημαίνει ότι η Επιτροπή περιορίζεται στον ισχυρισμό ότι μπορούσαν να προσαρμόσουν τη δραστηριότητά τους στις απαιτήσεις

της πράξης αυτής. Αφενός, ο κανονισμός 1972/2003 δεν είχε δημοσιευθεί στα πολωνικά πριν από την προσχώρηση και, αφετέρου, η ενδεχόμενη προσαρμογή των επιχειρηματιών στο επίδικο μέτρο μπορούσε να συνίσταται είτε στον περιορισμό της εμπορικής δραστηριότητάς τους, ήτοι σε βάρος της συνήθους εμπορικής δραστηριότητά τους, είτε στην καταβολή εισαγωγικών δασμών *erga omnes*.

242 Κατά τα λοιπά, τα επιχειρήματα της Επιτροπής που αφορούν τον σκοπό της επιβολής εισαγωγικών δασμών ποσού αντίστοιχου με τους δασμούς *erga omnes* δεν ευσταθούν, καθόσον οι εν λόγω δασμοί ουδεμία σχέση έχουν με την πρόληψη της κερδοσκοπίας.

243 Τέλος, κάθε παραπομπή στην απόφαση *Weidacher*, σκέψη 89 ανωτέρω, προκειμένου να δικαιολογηθεί το προσβαλλόμενο μέτρο, είναι εντελώς αβάσιμη, διότι η απόφαση αυτή δεν αφορά καμία διάταξη ανάλογη του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003.

244 Η Επιτροπή αμφισβητεί τα επιχειρήματα της Δημοκρατίας της Πολωνίας.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

245 Υπενθυμίζεται ότι, κατά τη νομολογία, επίκληση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης κατά κοινοτικής ρύθμισης μπορεί να γίνει μόνον εφόσον η ίδια η Κοινότητα δημιούργησε μια κατάσταση ικανή να προκαλέσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη (βλ. απόφαση *Weidacher*, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 246 Πρέπει να τονιστεί ότι, εν προκειμένω, η Κοινότητα δεν δημιούργησε προηγουμένως κατάσταση ικανή να προκαλέσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη όσον αφορά τη Δημοκρατία της Πολωνίας ή Πολωνούς επιχειρηματίες.
- 247 Καταρχάς, η Κοινότητα ουδέποτε άφησε, με πράξη ή παράλειψη, να εννοηθεί στους κύκλους των ενδιαφερομένων ότι δεν επρόκειτο, στο πλαίσιο της διεύρυνσης της 1ης Μαΐου 2004, να θεσπιστούν μεταβατικά μέτρα τα οποία θα διασφάλιζαν, μεταξύ άλλων, την πρακτική αποτελεσματικότητα των μέτρων αποτροπής του ενδεχομένου διατάραξης της κοινής αγοράς λόγω της δημιουργίας πλεοναζόντων αποθεμάτων.
- 248 Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι κάθε επιχειρηματίας που επιδεικνύει τη συνήθη επιμέλεια και είχε υπαγάγει τα προϊόντα του σε ένα από τα καθεστώτα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 πριν από την 1η Μαΐου 2004 όφειλε να γνωρίζει, από τη δημοσίευση της Πράξης προσχώρησης στην Επίσημη Εφημερίδα, ότι, βάσει του άρθρου 41, πρώτο εδάφιο, της πράξης αυτής, η Επιτροπή είχε εξουσιοδοτηθεί να λάβει μεταβατικά μέτρα προκειμένου να προσαρμόσει τα ισχύοντα στα νέα κράτη μέλη καθεστώτα στην κοινή οργάνωση των αγορών, μέτρα τα οποία μπορούσαν να έχουν επιπτώσεις στα πλεονάζοντα αποθέματα που είχαν ήδη δημιουργηθεί κατά τη δημοσίευση του κανονισμού 735/2004, καθώς και στα προϊόντα που τελούσαν υπό καθεστώως αναστολής (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση Weidacher, σκέψη 89 ανωτέρω, σκέψη 33). Κατά τα λοιπά, τα επίμαχα, εν προκειμένω, μέτρα είχαν κοινοποιηθεί από την Επιτροπή στη Δημοκρατία της Πολωνίας στο πλαίσιο της αρμόδιας για την έκδοση του κανονισμού 1972/2003 επιτροπής. Η Δημοκρατία της Πολωνίας δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να επικαλεστεί προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης της.
- 249 Συνεπώς, ο λόγος ακύρωσης που αντλείται από παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης πρέπει να απορριφθεί.

*Επί του τετάρτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο σύνολο των επίδικων μέτρων*

## Επιχειρήματα των διαδίκων

250 Η Δημοκρατία της Πολωνίας επισημαίνει ότι, παρά τις επιταγές του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης, τα επίδικα μέτρα δεν διευκολύνουν τη μετάβαση της Πολωνίας στο σύστημα που απορρέει από την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής σύμφωνα με τους όρους της Πράξης προσχώρησης. Χρησιμοποιούν απλώς για την προστασία της Κοινότητας των Δεκαπέντε από τον ανταγωνισμό που δημιουργεί η αύξηση γεωργικών προϊόντων προερχομένων από τα νέα κράτη μέλη, λαμβανομένου υπόψη του γεωργικού δυναμικού τους.

251 Πρώτον, η Δημοκρατία της Πολωνίας υποστηρίζει ότι το άρθρο 3 του κανονισμού 1972/2003 συνεπάγεται την επιβολή κοινοτικών εισαγωγικών δασμών *erga omnes* επί των γεωργικών προϊόντων που εισάγονται στην Κοινότητα των Δεκαπέντε από την Πολωνία και τη μη δασμολόγηση των προϊόντων στην αντίστροφη περίπτωση. Δεύτερον, επισημαίνει ότι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 μέτρα επιβαρύνουν τους Πολωνούς κατόχους πλεοναζόντων αποθεμάτων με δασμούς το ποσό των οποίων υπερβαίνει αισθητά τα κέρδη που μπορούν να αντλήσουν από κερδοσκοπικές ενέργειες. Τρίτον, τονίζει ότι τα μέτρα του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 την υποχρεώνουν να επιβάλλει επιβαρύνσεις στους κατόχους πλεοναζόντων αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων για τα οποία δεν υφίσταται κίνδυνος κερδοσκοπίας και δεν διαπιστώθηκε η ύπαρξη πλεοναζόντων αποθεμάτων σε εθνικό επίπεδο. Η Δημοκρατία της Πολωνίας φρονεί ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, διαπιστώνεται ότι ο πραγματικός σκοπός των επίδικων μέτρων είναι να προστατεύσει την Κοινότητα των Δεκαπέντε από τον θεμιτό ανταγωνισμό των επιχειρηματιών των νέων κρατών μελών, πράγμα που θα συνιστούσε κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους της Επιτροπής.

252 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο υπό εξέταση λόγος ακύρωσης πρέπει να απορριφθεί.

## Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 253 Διαπιστώνεται ότι, στο πλαίσιο του υπό κρίση λόγου ακύρωσης, η Δημοκρατία της Πολωνίας απλώς συνοψίζει εκ νέου τους ισχυρισμούς οι οποίοι περιλαμβάνονται στα προηγούμενα τμήματα του δικογράφου της προσφυγής της και έχουν ήδη εξεταστεί στην παρούσα απόφαση.
- 254 Συνεπώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο υπό κρίση λόγος ακύρωσης δεν αποτελεί αυτοτελή ισχυρισμό και, επομένως, πρέπει να απορριφθεί για τους ίδιους λόγους για τους οποίους απορρίφθηκαν οι λόγοι ακύρωσης που συνοψίζει.
- 255 Από το σύνολο των ανωτέρω σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

- 256 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Επειδή η Δημοκρατία της Πολωνίας ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) **Η Δημοκρατία της Πολωνίας φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Επιτροπής.**

Tiili

Dehousse

Wiszniewska-Białocka

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 10 Ιουνίου 2009.

(υπογραφές)



Πίνακας περιεχομένων

Ιστορικό της διαφοράς . . . . .	II - 1555
Διαδικασία . . . . .	II - 1560
Επί του παραδεκτού . . . . .	II - 1562
Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1562
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1566
Επί της ουσίας . . . . .	II - 1575
Επί του δευτέρου σκέλους της προσφυγής, με το οποίο ζητείται η ακύρωση του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο μέτρο του άρθρου 4, παράγραφος 3, του κανονισμού 1972/2003 . . . . .	II - 1577
Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 41 της Πράξης προσχώρησης και παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας . . . . .	II - 1579
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1579
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1581
Επί του δευτέρου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. . . . .	II - 1589
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1589
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1591
Επί του τρίτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα ακύρωσης του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προσθέτει επτά προϊόντα στον κατάλογο των προϊόντων του άρθρου 4, παράγραφος 5, όγδοη περίπτωση, του κανονισμού 1972/2003 . . . . .	II - 1593
Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1593
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1595

Επί του πρώτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα ακύρωσης του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στα μέτρα του άρθρου 3 του κανονισμού 1972/2003 . . . . .	II - 1599
Επί του πρώτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων . . . . .	II - 1603
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1603
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1605
Επί του δεύτερου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από αναρμοδιότητα της Επιτροπής και παράβαση των άρθρων 22 και 41 της Πράξης προσχώρησης . . . . .	II - 1606
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1606
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1607
Επί του τρίτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας . . . . .	II - 1609
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1609
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1610
Επί του τετάρτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από ελλιπή ή ανεπαρκή αιτιολογία . . . . .	II - 1612
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1612
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1613
Επί του πέμπτου λόγου ακύρωσης, που αντλείται από παραβίαση της αρχής προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης . . . . .	II - 1619
— Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1619
— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1620
Επί του τετάρτου σκέλους της προσφυγής, που αφορά αίτημα περί ακυρώσεως του κανονισμού 735/2004 στο μέτρο που προβλέπει την υπαγωγή επτά επιπλέον προϊόντων στο σύνολο των επίδικων μέτρων . . . . .	II - 1622
Επιχειρήματα των διαδίκων . . . . .	II - 1622
Εκτίμηση του Πρωτοδικείου . . . . .	II - 1623
Επί των δικαστικών εξόδων . . . . .	II - 1623